

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM

NR. 08 - 102.ÅRGANG 03.05.16 - 16.08.16

BOLIGHAIEN

Trosser lov og redelighet for å tygge i seg sparekontoen din

UNDERSØKELSE AVDEKKER

Over 1000 emner fra 2015
mangler viktige rapporter

ETTER 4 ÅRS UTDANNING

fikk hun kun deltidsjobber

TO PÅ TOPP

NTNU-forelesere leder
prestisjekåring

GRATIS!

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Martin Gundersen - Tlf: 477 56 515
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Synne Hammervik - Tlf: 955 20 352
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Halvor Haugan nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Kristian Givold reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Benedikt Javorovic kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Jahn Ivar Kjølseth

FORSKNINGSREDAKTØR
Kala Sørland

MUSIKKREDAKTØR
Anna Melkild musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Annliken Larsen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Andrea Gjerde og Hilde-Katrin Fjortoft
grafisk-sjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Ingrid Skogholt debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Fredrik Andersen - Tlf: 920 52 309
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Torjus Lunde Bredvold - Tlf: 482 17 454
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Tonje Jacobsen (sjef), Anders Päsche, Finn Brynestad,
Jens Erik Vaaler, Stine Mari Male, Signe Karmhus, Linn
Ejvemo, An Nguyen, Sunniva Heim, Jahn Ivar Kjølseth,
Idunn Skjerdingsstad

JOURNALISTER
Halvor Haugan, Benedikt Javorovic, Maria Lund
Krogstad, Olav Mydland, Ingeborg Nyrud, Kyrre Ryeng,
Martha Holmes, Tone Høiland Ween, Jahn Ivar Kjølseth,
Henriette Sandberg, Daniëlle Aker-Bjørke, Prathesh
Thamotharampillai, Henrik Delsbek, Svein Amund
Åstehøl Hansen, Ruben Haugland, Erik Vågeskar, Idunn
Saltnes Skjerdingsstad, Stefan Kaliski, Anna Melkild,
Karina Solheim, Katrine Andresen, Sigurd Nyquist, Maria
Olerud, Emilie Pedersen, Trym Kjøs, Håkon Pedersen

FOTOGRAFER
Hans Fredrik Sunde, Jonas Halse Rygh,
Eivind Sandodden Kise, Hedda Rysstad, Lasse Georg
Tønnessen, Silje Krager, Hanne Grønnessad

ILLUSTRATØRER
Christian Hekaas (sjef), Trude Telle, Eirin Mari Fossey,
Lars Martin Rossvik, Nora Birgitte Johansen, Katrine Gun-
nulfssen, Inger Sidonia Krajci, Andrea Trengereid Gjerde

GRAFIKERE
Hilde-Katrin Hagen Fjortoft, Inga Skogvold Rygg, Torgeir
Bell, Thea Mathilde Lium Dahlborg

KORREKTUR
Anders Päsche (sjef), Finn Brynestsad, Idunn
Skjerdingsstad, An Nguyen, Trude Telle, Torgeir Bell,
Miriam Nesbo

FORSIDE
Nora Birgitte Johansen

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er eitt sjølvstendig organ for studentar, utgjeve
av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir
delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett
i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger
i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten
for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er
ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/dusken.no

@dusken.no

Vi flagger for første mai selv om vi må jobbe på arbeidernes dag

LEDER

Samfundet: Mørkemannen vant i denne omgangen

I dag finnes det bare noen få på Studentersamfundet som er gjengmedlemmer, altså frivillige, uten stadfestet rett på fullt medlemskap. Det medlemskapet gir er blant annet rett til å stemme i Storsalen. En lovendring foreslått 27. april kunne endret dette.

Disse kjennetegnes av at de enten er spesielt ønsket av Samfundet eller at de er i en lignende livssituasjon som en hvilken som helst annen student. Blant annet tar Diversegjengen, Videokomiteen, og Studentmediene opp unge voksne utenfor Nokut-godkjent høyere utdanning. For oss i Studentmediene er dette typisk fotografer og tegnere som studerer ved kreative fagskoler. Disse fagskolene er ikke underlagt Nokut, og oppfyller derfor ikke Samfundets §1 første ledd.

Disse medlemmene gis likevel rett til å bli frivillige på Huset. Der har de alle plikter og krav, uten de samme rettighetene. Det er kun smålighet og endringsfrykt som hindrer disse medlemmene muligheten til å kjøpe det røde kortet.

Legger vi motargumentene til grunn, vil lovendringene i ytterste konsekvens føre til en profesjonalisering av Samfundet. Det betyr at heltidsstudenter vil bli fortrengt på Samfundet og at enkelte gjenger vil kreve spisskompetanse for å søke. I dag er det i underkant av ti medlemmer som

er i denne situasjonen. Ikke akkurat mange tatt i betraktning at Samfundet har omlag 1 800 frivillige.

I Diversegjengen er det allerede et krav om fagbrev for å jobbe som elektriker. Dessverre er sannheten at arbeidet ellers ikke ville vært mulig å utføre uten den type kompetanse. Samfundet ville istedenfor være nødt til å ansette elektrikere om ikke mange nok heltidsstudenter søkte. Dette ville virket langt mer «profesjonaliserende» enn at noen flere får tilgang til å jobbe gratis for å delta i et fellesskap.

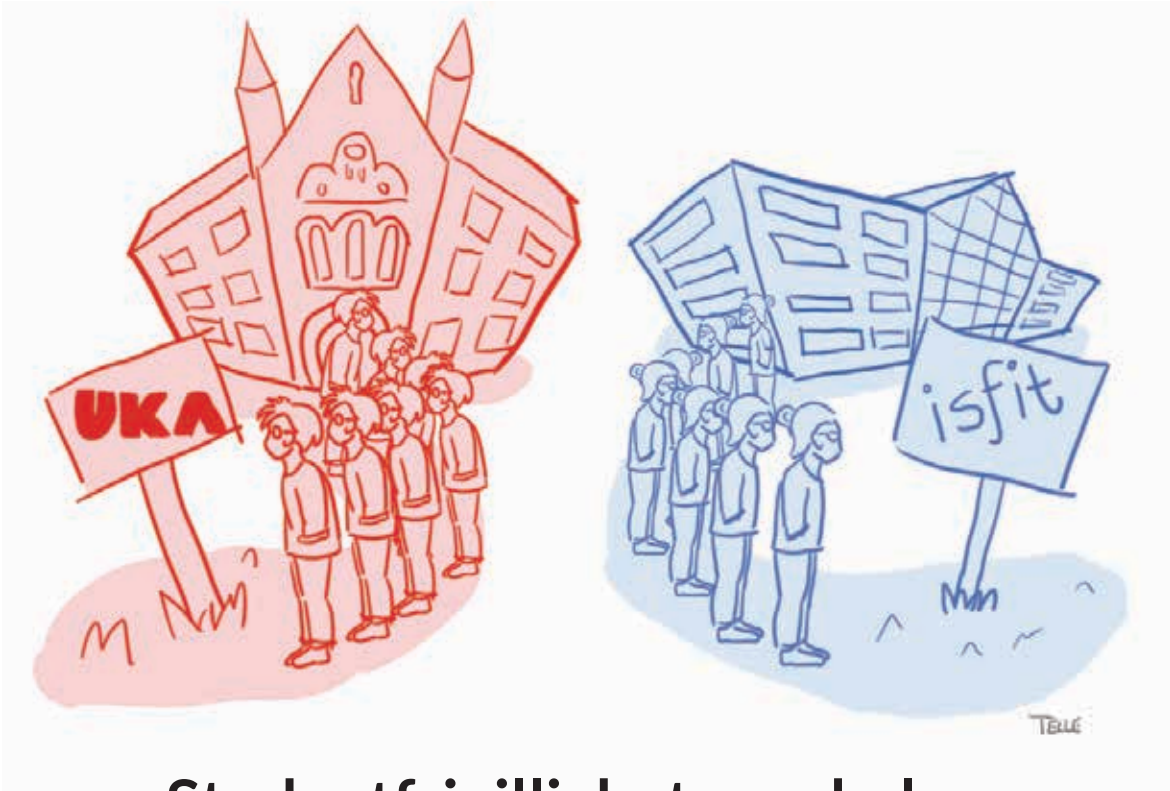
Det er naturlig at rettigheter og plikter følger hverandre. Derfor var det ekstra problematisk at tidligere Samfundetleder Per Fridtjof Larssen raljerte mot det han mener er å «åpne slusene» på Storsalens talerstol den 27. april. Hans påstand om at det vil være umulig å vinne de neste ledervalgene uten å fri til disse medlemmene faller på sin egen urimelighet. Usikkerheten han sprer skader Samfundets evne til å ta rasjonelle beslutninger. Heldigvis for ham falt forslaget med 69 stemmer for, 17 mot, og 32 blanke, da lovendringer krever to tredjedels flertall. Om forslaget på nytt legges fram burde han holde mørkemannen inni seg, ingen er tjent med en fryktspreder på talerstolen.

MARTIN GUNDERSEN
Redaktør, Under Dusken

FRA ARKIVET
Under Dusken #7 1974

▲Tatt fra dekningen av 1. mai-feiringen i 1975, på en tid der redaksjonen i Under Dusken var sterkt tilknyttet til den venstre-radikale studentbevegelsen «Rød Front»

TIPS OSS
tips@studentmediene.no

Studentfrivillighetens skylapper

UKA, ISFiT og Samfundet har en ukritisk holdning til betydningen av campusmangfold i styrene.

Tiden er inne for at UKA også satser utover Gløshaugen.

KOMMENTAR

HALVOR HAUGAN OG BENEDIKT JAVOROVIC

Nyhetsredaktør og kulturredaktør

Overdreven homogenitet kan være en svøpe for enhver organisasjon. Er man ikke forsiktig, kan problematikk rundt gruppetenkning og selvforsterkende organisasjonskultur stikke kjepper i hjulene til alt fra politiske administrasjoner til frivillige organisasjoner.

I forrige utgave konfronterte Under Dusken UKEsjef Martin Næss med det faktum at hele UKEstyret hans har bakgrunn fra studieprogram ved Gløshaugen. Næss forteller i saken at han ikke har tatt hensyn til at medarbeiderne bør representere flere enn ett av Trondheims campus, men at han har rekruttert styret sitt ut fra personlige kvaliteter.

Skjevheten til fordel for Gløshaugen er ikke noe nytt i UKA, selv om styret for UKA-17 kanskje er et ekstremitfelle. 64 prosent av alle UKEfunkene i 2015 var fra Gløshaugen, mens 17 prosent var fra Dragvoll. UKA-15s hovedsponsor var Statoil og Dødens Dal ligger et halvt steinkast fra campus Gløshaugen. I tillegg er bedriftspresentasjonene som legges opp til av UKA hovedsakelig rettet mot Gløshaugenstudenter.

Påtroppende Samfundetleder Gabriel Qvigstad gir støtte til Næss' UKEstyre, og sier at det viktigste er personlige egenskaper. Dette argumentet er ikke godt nok for å forklare hvorfor

man må begrense seg til ett campus. Det er ingen som sier at man må ta opp mindre kvalifiserte folk om man også skal rekruttere utenfor Gløshaugen. Spørsmålet er: hvorfor finnes det ingen fra Dragvoll som er kvalifisert til å sitte i UKEstyret? Det er ingen mangel på flinke folk og varierte personligheter på Dragvoll. Kanskje har man bare ikke lett godt nok.

UKA kan sikkert drives fint av et styre utelukkende bestående av gløshaugstudenter. Likevel er det dumt å påstå, som Næss gjør, at det ikke vil påvirke miljøet innad i styret at alle kommer fra Gløshaugen. Humaniora og samfunnsvitenskapene har helt andre tilnærminger til problemløsning enn ingeniør- og naturvitenskapene, noe som ikke kan være annet enn positivt for styret.

UKA er en gløshaugfestival, mens ISFiT er for dragvollingene. Dette er stereotypien UKA må forholde seg til når de arrangerer festival. Ved å ta de valgene Martin Næss gjorde i valg av UKEstyre har han forsterket dette trekket. Flere UKEfunker fikk aldri med seg at styret skulle konstitueres og at man kunne søke stillingene. Det ble heller aldri annonsert fra talerstolen på Samfundet, eller på Samfundets nettside. Terskelen for å søke blir dermed høyere, og det kan virke som om Martin Næss kun har tatt opp kompisgjengen fra Gløs til å styre UKA sammen med seg.

Næss' valg av styre får også uforbeholdent støtte fra ISFiT-president Kristine Bjartnes. Bjartnes sier riktignok at hun tror man når lenger med mangfold i styrene, og at det kan være en fordel å rekruttere folk uten tidligere tilknytning til organisasjonen. Likevel slipper Næss' Gløshaugrekrutterte styremedlemmer, der alle har bakgrunn fra tidligere utgaver av UKA, unna uten kritikk.

At ISFiT ikke kritiserer UKEstyret for manglende homogenitet er kanskje ikke så rart. ISFiT-styret består selv av sju representanter fra Dragvoll og kun to fra Gløshaugen. Likevel er det kanskje merkelig at det ikke kommer et kritisk ord fra Samfundetlederen. Samfundetstyret har tross alt klart å knekke koden og består av like mange medlemmer fra Dragvoll som fra Gløshaugen, samt én fra den gamle Handelshøgskolen.

Det er selvsagt ingen som ønsker skittkasting og dårlig stemning mellom gjengene på Samfundet. Likevel bør terskelen være lav for kritikk og konstruktive tilbakemeldinger mellom Samfundet og de to studentfestivalene. UKA og ISFiT er store gjenger og står for arrangement som definerer Trondheim i periodene de holder på.

Begge festivalene har hundrevis av frivillige og sin egen unike kultur. Tre av de største frivillige aktørene i Trondheim har ingenting å tape på å gi hverandre tilbakemeldinger på ting som ikke fungerer. Begge festivalene (og Samfundet) bør være for alle trondheimsstudenter. UKA er, med sitt valg av styre, i gang med å sørge for at festivalen oppfattes som et eneste stort gløsparty.

– Musikk er noe jeg *må* gjøre

Ragnhild Fangel Jamtveit driter i at det er vanskelig å slå igjennom. Nå spiller hun i bandet Panda-Panda og studerer på musikkonservatoriet.

TEKST: Maria Lund Krogstad FOTO: Hans Fredrik Sunde

Solen gløtter fram mellom de lunefulle Trondheimsskyene i det Ragnhild Fangel Jamtveit kommer inn på Dromedar kaffebar med en banan i hånda.

– Unnskyld, må bare spise litt mellom slagene, sier hun og smiler.

Slagene består blant annet av studier på jazzkonservatoriet, synging i det trondheimsbaserte bandet Panda Panda, og en konsertserie som skal holdes på Blæst til høsten. Tross den travle hverdagen, trives Ragnhild utrolig godt som andreårsstudent på jazzlinja.

– Å gå på jazzlinja var liksom det store målet mitt. Å synge har Ragnhild gjort siden hun var liten jente, og at det var på jazzlinja hun skulle ende opp var alltid det største ønsket.

– Det var ikke før jeg var ti år den indre sangeren i meg våknet skikkelig. Da fant jeg en avis med en annonse hvor de søkte etter barn til musikalen Annie. Mamma hadde gjemt den fordi hun ikke orket at jeg skulle søke, men jeg fant den likevel.

Hun dro til Oslo på audition, og fikk en rolle i musikalen. Siden da har interessen og innsatsen bare vokst. Men først da hun begynte på folkehøgskole opplevde Ragnhild at hun virkelig måtte jobbe for det.

Givende motbakker

– Når man kommer fra et lite sted er det lett å bli hausset opp om man synger bra for alderen. Jeg fikk synge på mye forskjellig slik at jeg fikk en pangstart, men på folkehøgskolen ble realiteten veldig klar.

Hun gikk jazz på Sund folkehøgskole. Der var det plutselig mange flinke folk samlet, og Ragnhild følte at alle var flinkere enn henne. Da måtte hun omsider jobbe hardt for å være god, og selv om det var utfordrende, ser hun i ettertid at det lønnet seg.

– Jeg måtte gjøre en skikkelig innsats for å komme inn på jazzlinja her i Trondheim. Det første året kom jeg ikke inn, men jeg ga ikke opp.

Hun merket snart at studiet hun hadde begynt på var vanskelig, men også utrolig gøy. Hun forteller at mye av livet på linja handler om å finne folk å spille i band med, og å komme inn i miljøet. Det føler hun at hun har lyktes med.

RAGNHILD FANGEL JAMTVEIT

Aktuell med:

Slapp nettopp ny EP med Panda Panda, er aktuell med en konsertserie til høsten.

Hva er din guilty pleasure?

Et band som heter Dirty Loops. Det er min største guilty pleasure. Men jeg føler egentlig aldri at jeg skammer meg, jeg koser meg bare.

Råd til trondheimsstudenten?

– Kom dere mer ut av Samfundet. Neida, jeg liker Samfundet, men kom dere litt andre steder i byen. Prøv noe nytt, dra et sted på konsert du ikke vet om. Bare sjekk ut alt som finnes, for det er så mye spennende.

Beste kulturelle opplevelse?

I hele mitt liv? Det første jeg kommer på er da jeg var 18 år og var i Afrika og spilte med noen folk på en kjempefestival, og spilte med gitaristen til Paul Simon. Jeg dansa rundt på scenen med han, og det tenker jeg fremdeles tilbake på som veldig kult.

Hva er din kamp?

Feminisme og flyktningsaken. Det er så mye ignoranse der.

En rastløs tilværelse

Hva som er det nye, store målet nå som hun går på drømmelinja, er ikke jazzstudenten helt sikker på.

– Det er jo typisk å si at man vil leve av musikken, og selvfølgelig vil jeg det. Man må bare gjøre litt hver dag og ikke la det henge som en tung sky over seg.

Ragnhild ønsker å være så aktiv som mulig i musikkverdenen. Allerede er hun med i tre band, hvorav det mest aktive er Panda Panda. Det er mye hun har lyst til å gjøre, og mer blir det.

– Emilie Storås og jeg skal lage en konsertserie på Blæst til høsten. Hun sitter faktisk der, forteller hun og peker bort på et annet bord i lokalet.

Når man holder på med så mye som Ragnhild gjør, så er det ikke så rart at man møter kjentfolk overalt. Ragnhild håper hun vil fortsette å sjonglere flere ulike prosjekter på en og samme tid. Hun finner den stressende hverdagen veldig givende.

– Jeg elsker å ha mange planer for en dag. Jeg blir veldig rastløs om jeg ikke har noe å gjøre, så på den måten er musikerlivet perfekt for meg. Det er kanskje ikke sunt, men jeg trives veldig godt med det.

– Fin måte å leve på

Det er vanskelig for Ragnhild å sette fingeren på hvorfor hun endte opp i musikken. Hun ler litt og vet ikke helt hvor hun skal starte.

– Ja, det spør jeg ofte meg selv om. Jeg uttrykker meg gjennom sangen. Det startet nok alt. Og jeg er veldig glad i å høre på musikk og dra på konserter. Det er noe med helheten, livsstilen hvor hver dag er forskjellig og man møter nye folk hele tida. Det er en veldig fin måte å leve på.

Det er dette Ragnhild ønsker å bruke livet sitt på. Da hun jobbet i Oslo et år før hun kom inn på jazzlinja var alle dagene helt like. For henne er et variert og travelt liv det optimale, og derfor satser hun på musikken.

– Det kan jo være skummelt å satse på musikken, men det er en sjanse jeg må ta. Musikk er det jeg må gjøre med livet. Jeg blir ikke tilfreds med at alle dager er like. **UD**

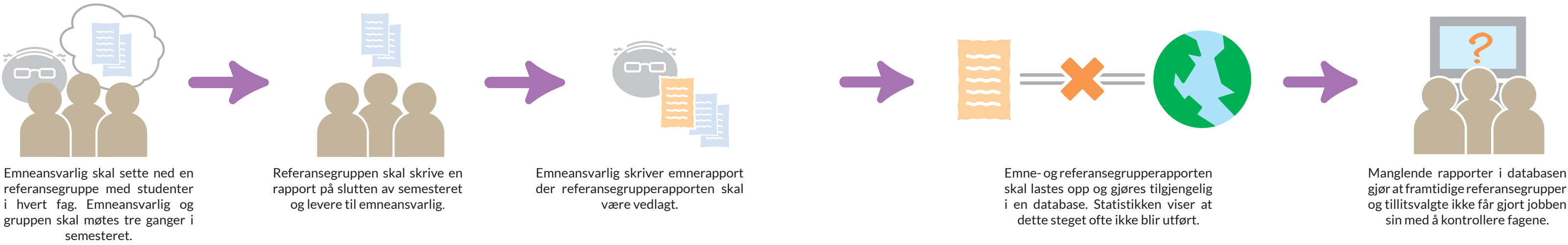
SYSTEMATISK UNDERGRAVING AV STUDENTENES STEMME

Knusende undersøkelse

I over 1000 emner fra 2015 ble det ikke publisert emne- eller referansegrupperapport. Kan gjøre det umulig å utføre nødvendige endringer i emner ved NTNU.

TEKST: Olav Mydland og Ingeborg Nyrud FOTO: Jonas Halse Rygh

SLIK VIRKER SYSTEMET:

Som alle universiteter i Norge er NTNU pålagt av Nokut å ha en eller annen form for kvalitetssikring av utdanningen de tilbyr. Studentenes stemme er å finne i referansegrupperapportene der det gis tilbakemeldinger på «sammenhengen mellom læringsmål, læringsaktiviteter og vurdering», ifølge NTNUs hjemmeside. I tillegg skal rapporten gi forslag til enkle justeringer som kan øke læringsutbyttet. Sammen med studentenes egen tilbakemelding skriver emneansvarlig en emnerapport på bakgrunn av blant annet tilbakemelding fra studentene.

Etter NTNUs eget regelverk skal alle rapporter fra hvert emne gjøres tilgjengelige i et databasesystem. Hensikten er at kommende referansegrupper og studenttillitsvalgte skal ha tilgang til tidligere tilbakemeldinger. Ifølge reglementet skal rapportene være tilgjengelige for de tre neste gjennomføringene av emnet. Dette vil si at referansegrupper i hvert fag til enhver tid skal ha tilgang til rapportene fra de tre forrige semesterene faget ble gjennomført.

Ny statistikk viser dårlig praksis

I tidligere utgaver av Under Dusken har referansegrupperesystemet møtt kritikk for å være et hastverksarbeid, og for at databasesystemet Sharepoint er en dårlig teknisk løsning, blant annet ved at rapporter er blitt mistet eller umulige å finne. Flere kilder har også pekt på at skjelettet til systemet er på plass, men at feilene ved det kan knyttes opp til dårlig praksis av emneansvarlig og på instituttene. Ny statistikk samlet inn av studentrådene ved NTNU viser at mye av problemet ser ut til å ligge nettopp her.

Store forskjeller

Den siste måneden har studentrådene ved NTNU gjennomført en undersøkelse for fem av syv fakulteter ved gamle NTNU, og kartlagt hvor mange av de aktuelle rapportene for fag gjennomført i 2015 som finnes i databasesystemet. Arbeidet har vært svært omfattende på grunn av den manglende brukervennligheten i databasen, og det har ikke blitt levert tall for SVT-fakultetet og AB-fakultetet. Bakgrunnen for innsamlingen av statistikken er at studentrådene erfarte at systemet har fungert til tider svært dårlig på sine fakulteter og institutter, og ønsker å endre den negative trenden gjennom kartlegging av den dårlige bruken. Funnene viser at hele 68,5 prosent av emnegrupperapporter ved fakultetene ikke er publisert. Av referansegrupperapportene er det til sammen 56,6 prosent som ikke har blitt publisert. Dette utgjør over 1000 fag fra 2015 som mangler tilgjengelige rapporter. Dett er fag som mange

av årets referansegrupper har krav på innsyn til rapportene i. Det dårligste fakultetet ligger på nært 90 prosent manglende emne- og referansegrupperapporter.

– Det har vært store forskjeller mellom fakultetene. Noen fakulteter hadde lister med statistikk klare, mens andre hadde ingenting, sier fakultetstillitsvalgt Magnus Johannesen ved IVT-fakultetet.

Han har vært ansvarlig for innsamlingen av data som Under Dusken har fått tilgang til. Johannesen sier at de fant tallene gjennom NTNU sitt felles databasesystem Sharepoint.

Hadde dere forventet at så mange rapporter skulle mangle?

– Vi forventet at det skulle være store mangler, men kanskje ikke så gjennomgående store. Noen fakulteter er langt unna et akseptabelt nivå, sier Johannesen.

Han forteller at Studentrådet forventer at det blir en større forståelse for hvor dårlig systemet er, og at de ønsker en tettere oppfølging framover.

– Fakultetene ser ut til å ta dette veldig seriøst, og har satt i gang tiltak allerede. Ved IVT er det satt en absolutt frist for når rapportene for vår 2016 skal være levert nå til høsten. Vi kommer til å følge opp denne, så vi kan sjekke om det blir noe bedring, sier Johannesen.

Johannesen forteller at det samtidig er en stor enighet i at systemet er veldig tungvint. Det vil derfor også bli jobbet med å få hele systemet integrert i Blackboard framover til høsten 2017. Målet er at dette skal gjøre prosessen lettere for alle involverte.

Skuffet over NTNU

Leder for Studenttinget Jone Trovåg sier at han er misfornøyd med NTNU.

– Det er skuffende at fakultetene ikke følger opp kvalitetssystemet godt nok. Det er viktig at emneansvarlig og faglærer tar det seriøst, slik at vi kan bruke kvalitetssystemet slik det er ment – for å sikre og bedre kvaliteten i utdanningen vår, sier Trovåg.

Trovåg mener det er én ting NTNU kan gjøre for å bedre systemtet:

– NTNU må bedre studentenes eierskap til systemet. For eksempel kan instituttleder rapportere tilbake til de instituttillitsvalgte. Det kan settes en fast frist for når alle rapportene skal være inne, og et par uker etterpå kan de tillitsvalgte få oppsummering med innmeldte utfordringer og planlagte tiltak, sier Trovåg. **UD**

Sjekk statistikken for ditt fakultet på neste side.

Det medisinske fakultet klart dårligst

Verstingene blant fakultetene og instituttene lover endringer. Prorektor Berit Kjeldstad vil ikke ta ytterligere grep sentralt for å bedre situasjonen.

TEKST: Olav Mydland og Ingeborg Nyrud FOTO: Jonas Halse Rygh

Øyvind Ellingsen er prodekan for utdanning ved Det medisinske fakultet. Et fakultet som ikke har publisert referansegrupperapporter i 89 prosent av fagene de tilbyr.

– Det er for dårlig av oss, og det må vi rydde opp i. Jeg har ikke et godt svar på hvorfor det er så dårlig, men vi jobber med å finne ut av det, sier Ellingsen.

Ved NTNU er det en rekke institutter og fakulteter som mangler å publisere emnerapporter og referansegrupperapporter. Spesielt kommer fakulteter som tilbyr ingeniørfag og medisinfag dårlig ut.

– Har hatt en ubehagelig mistanke

Ellingsen forteller at han har hatt en ubehagelig mistanke om at systemet ikke har fungert godt nok. Han ønsker nå å løse problemene fakultetet har kommet i gjennom samarbeid med studentene.

– Det kan være avholdt evalueringsmøter i mindre emner hvor ansvarspersonen ikke har fått etablert noen referansegruppe. Det kan også ha blitt skrevet rapporter som aldri ble lagt inn, eller at referansegruppemøte ikke har blitt avholdt. Min inngang nå er å finne ut hvorfor den handlingsplanen vi har laget tydeligvis ikke fungerer, sier han.

Prodekanen forteller at de har orientert om systemet på et møte for programansvarlige og sendt ut informasjon til instituttene, men at det står klart at det må gjøres mer for å følge opp instituttene.

– Jeg synes det er veldig positivt å se det initiativet studentene har vist i denne saken. Det er en god inspirasjon for fagmiljøene. Senest i går hadde jeg et møte med fakultetsrepresentantene for å løse problemet. Det er også viktig at dette ikke blir en sak hvor vi bare fokuserer på rutinesvikt, men at vi heller prøver å finne ut hvordan vi i samarbeid med fagmiljø og studenter kan få til et faglig løft. Vi ønsker å lage en ny handlingsplan hvor evalueringsrutinene dokumenterer et systematisk kvalitetsarbeid, sier Ellingsen.

Vil ikke ta ekstra grep

Prorektor Berit Kjeldstad ved NTNU er enig i at referansegruppesystemet per dags dato ikke fungerer. Kjeldstad forteller at prosesser for oppfølging av utdanning, bruk av systemet, og manglende dokumentasjon må følges opp mye tettere fra fakultet og institutt sin side.

– Vi har ikke fra sentralt hold gått systematisk gjennom hele databasen for å sjekke hvordan situasjonen ser ut. Men ved nærmere undersøkelse og etter dialog med fakultetene, vet vi at flere av dem ligger på 70 til 80 prosent registrerte emnerapporter, mens det er litt mer variasjon på referansegrupperapporter. Så er det nok noen fakulteter med lavere dekningsgrad, dessverre. Det har vi påpekt i møtene vi har hatt med dem, sier Kjeldstad.

Kjeldstad vil ikke kommentere at statistikken til Studentrådene viser at ingen fakultet ligger i nærheten av 80 prosent dekningsgrad for 2015. Hun forteller at de bruker kvalitetsystemer som rammeverk i alle sammenhenger for å utvikle utdanning, men mener at det primært ikke er et kontrollsystem. Hun sier at selve dataverktøyet har stort forbedringspotensial, da systemet ikke er spesielt brukervennlig. Kjeldstad sier de har en plan om å forbedre dette, men kan ikke si noe om når de får prioritert det.

– Jeg er helt enig i at dette kan bli mye bedre for flere av fakultetene. Det viktigste er at det er gode prosesser på instituttene for å følge opp innspill i emneevalueringene. Dialog om hvordan dette gjøres på best mulig måte har vært tema på interนมøtene i vår. Fakultetene har svart at dette ønsker de å sette enda mer trykk på i 2016, sier Kjeldstad.

Vil dere nå, etter at Studenttinget har rapportert inn over tusen avvik for 2015, ta noen grep for å sørge for at systemet blir brukt som det skal?

– Vi tok opp spørsmål og forventning om bruk og praksis i møtene. Nå forventer vi at dette følges opp etter intensjonen. Når vi har ny organisasjonsstruktur

SKUFFET OVER DE VERSTE: FTV Magnus Johannesen sier det er store forskjeller både i bruk og retningslinjer blant fakultetene. Han er overrasket over de store manglene hos de verste fakultetene.

på plass 1. januar 2017 skal kvalitetsystemet være implementert. Noe mer er vanskelig å si nå, sier Kjeldstad.

Utvikle systemet

Edd Anders Blekkan er instituttleder ved Institutt for kjemisk prosesseteknologi – et institutt som mangler å publisere emnerapport for 80 prosent av fagene de tilbød forrige år. Blekkan sier at rapporter for de fleste emner er laget, men at de har vært trege med å legge dem ut. Han mener det kan være nødvendig med bedre rutiner, slik at alle kan få lese rapportene raskere enn det som er tilfellet nå.

– Det skal være laget rapporter for de fleste fagene og emnene. Det kan også være slik at noen faglærere ikke har gjort det de skal, i de tilfellene er det svært dårlig. Hvis det derimot viser seg at det er et strukturelt problem så er det en ganske enkel sak å løse, sier Blekkan.

Instituttlederen mener at de skal ta ansvar for at de ikke har vært flinke nok. Instituttet har etter å ha blitt konfrontert med manglene satt seg en interนมfrist på at de manglende rapportene skal være på plass innen 1. mai.

Mange små fag kan være årsaken

Fakultetstillsvalgt Maren Ellingsen ved Det

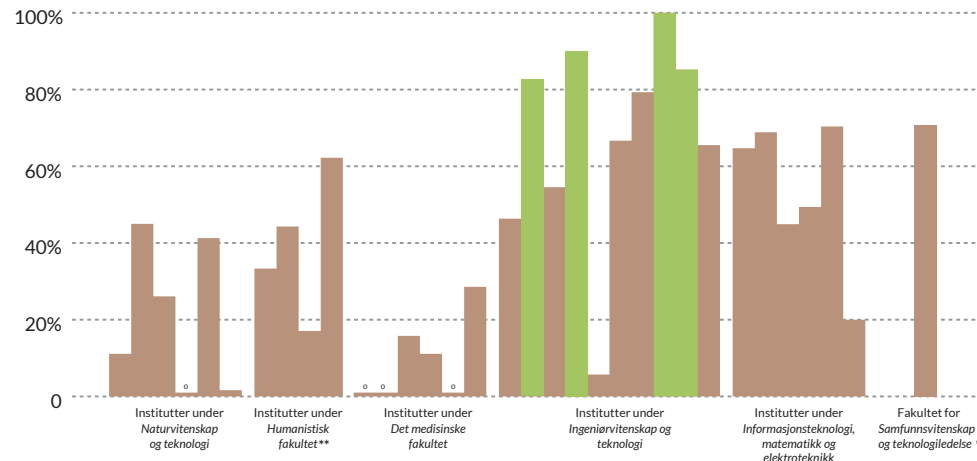
medisinske fakultet sier at det er variasjon i hvor bra referansegruppesystemet fungerer innad i fakultetet.

– Vi har forskjellige studieretninger. Medisin virker å ha grei dekningsprosent. Dette er nok fordi de ikke har flere fag, men ett «fag» på 60 studiepoeng og dermed én referansegruppe per semester. Her vil det være veldig synlig hvis referansegruppen ikke er opprettet. Det er annerledes for de som studerer master og bachelor. Her er det mange små fag som skal ha hver sin referansegruppe. Det er også mange internasjonale studenter som kanskje ikke er så bevisste på bruk av referansegrupper og kvalitetssikring av fag ved norske universiteter, sier Ellingsen.

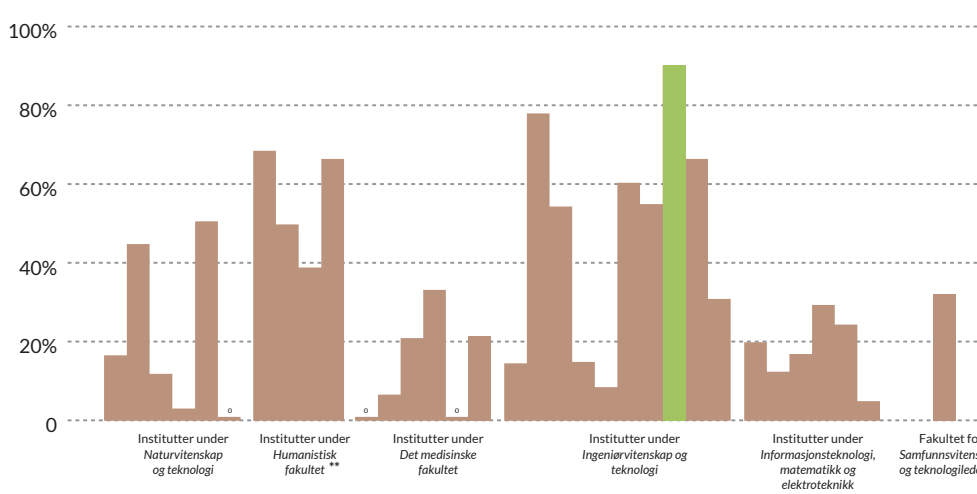
Hun forteller at fakultetet i samarbeid med ledelsen og studentene, ønsker å jobbe for et bedre system. Hun mener også at det er viktig å ikke starte med å rise de ansatte, men heller gjøre kvalitetssikring til en positiv ting.

– Det er viktig at vi prøver å utvikle referansegruppesystemet så det ikke bare er til for å skrive rapporter, men faktisk utvikle fagene. Det er også flott at Det medisinske fakultet er interesserte i å forbedre referansegruppesystemet, og at de er opptatte av at de skal klare å få det til å fungere, sier Ellingsen. **UD**

Publiserte referansegrupperapporter for 2015*

Publiserte emnegrupperapporter for 2015*

Grønn stolpe indikerer institutter der over 80 prosent av emnene har publiserte rapporter.

* Statistikk fra fakultet for Arkitektur og billedkunst mangler.

** Det mangler statistikk for Institutt for språk og litteratur og Institutt for tverrfaglige kulturstudier på HF.

*** Det mangler statistikk for fakultet for Samfunnsvitenskap og Teknologiledelse unntatt fra Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse.

iBok.no

KJØP BRUKT, SPAR PENGER

56 000 AKTIVE ANNONSER | 70 000 REGISTRERTE BRUKERE

IBOK.NO ER LANDETS STØRSTE
MARKEDSPASS FOR KJØP OG
SALG AV BRUKTE PENSUMBØKER

BARTEGUIDEN

DIN GUIDE TIL
KULTURLIVET I TRONDHEIM

BARTEGUIDEN.NO

Studentene skal gjennomsyre dagsordenen

Det skjer mye i NSO, selv om det ikke blåser rundt organisasjonen for tiden, sier nyvalgt leder Marianne Andenæs.

TEKST: Kyrre Ryeng FOTO: Eivind Sandodden Kise

I april valgte Norsk Studentorganisasjon (NSO) sin nye leder: statsvitenskapsstudenten Marianne Andenæs (26). Hun har lært mye som både studentpolitiker, fotballtrener, og medlem i borettslagsstyret, og ser fram til et utfordrende år som leder for Norges største studentorganisasjon.

Vant til å få gjennomslag

Marianne Andenæs har brukt mye tid på ulike verv, og på å studere. Men den store oppgaven som står foran henne, skremmer henne ikke.

– Gjennom studiene har jeg opparbeidet både politiske og analytiske kunnskaper, og gjennom vervene jeg har hatt, har jeg blitt vant til å jobbe med å forvalte store midler på vegne av andre, og få gjennomslag for saker jeg har kjempet for, sier hun.

Når vi spør henne hvilken ledertype hun er, svarer Andenæs at hun prøver å la folk finne sin egen arbeidsrytme for at de skal oppnå et godt resultat som et lag.

– Jeg ser hver enkelt som er med i organisasjonen, og prøver å gi dem mulighet til å jobbe etter sine egne arbeidsmetoder, slik at vi sammen kan oppnå de målene vi har satt oss.

For Andenæs er det viktig at en leder kan være både synlig i offentligheten, og ha evnen til å jobbe bak kulissene for å få gjennomslag både innad i organisasjonen og opp mot politikere. Men hun vil ikke si hvorvidt tidligere NSO-ledere har gjort noe riktig eller galt.

– Tidligere ledere har vært gode på ulike ting. Ola Rydje (leder i perioden 2013/2014, journ. Anm.) var en som ofte startet debatter, mens andre jobbet mye med interne saker i organisasjonen. Det er ingen fasit på hva som er riktig, men jeg tror det er viktig å kunne kombinere disse egenskapene, sier hun.

Studentene skal gjennomsyre politikken

Studieåret 2016-2017 kommer til å bli viktig for NSO. Først ønsker det nye arbeidsutvalget å implementere målsetningene som ble vedtatt på landsmøtet i april, og deretter sette fokus på organisasjonens arbeid opp mot politikere. Den nye ledelsen har allerede ytrt at de ønsker at studentene skal gjennomsyre både partiprogrammer og politiske debatter i det kommende året.

– Vi kommer til å jobbe opp mot partiene, spesielt inn mot det kommende stortingsvalget, sier Andenæs.

Når vi spør hvorfor det har vært så stille rundt NSO den siste tiden, forklarer Andenæs at de har fått mer gjennomslag for sine saker, og at det ikke har vært store kriser som har medført stor medieoppmerksomhet.

– Det er en stund siden vi har hatt store debatter, slik som hvorvidt man skal innføre skolepenger for internasjonale studenter. Men det at det ikke har vært noen kriser, betyr ikke at ingenting skjer, sier hun.

Langsiktige planer

Tiden framover vil være preget av kampen for at studiestøtten skal bli bundet opp mot folketrygdens grunnbeløp.

– I dag er det slik at studentene får relativt mindre å rutte med hvert år, fordi studiestøtten ikke øker i takt med kostnadsveksten ellers i samfunnet. Dermed er studiestøtten i en nedadgående trend, selv om vi rent tallmessig mottar mer for hvert år som går, sier hun.

Et annet viktig mål for Andenæs og NSO i tiden som kommer, vil være at de får sette et tydelig fotavtrykk på den kommende stortingsmeldingen om utdanningskvalitet. Et punkt de ønsker gjennomslag på, gjelder sikring av undervisningskvaliteten.

– Vi ønsker blant annet å jobbe for forbedret tilbakemeldingssystem til foreleser, slik at studentene får mer ut av av selve undervisningen, sier hun.

For at man skal kunne få større gjennomslag for NSOs saker, ønsker Andenæs å benytte det brede spekteret av kompetanse innad i organisasjonen for å nå fram til politikere med sine kampsaker, på både lokalt og nasjonalt plan.

– Ved å etablere en slik rutine, kan vi danne byggesteiner som de som kommer etter oss kan fortsette videre på, sier hun.

Den største utfordringen det kommende året, tror Andenæs ligger i at de ikke er den eneste interesseorganisasjonen som ønsker å få gjennom sine saker. Blant annet kan nedgangstider på arbeidsmarkedet skape problemer for NSO. Samtidig mener hun at nettopp arbeidsledigheten er et påskudd for å lytte til studentene.

– Det er desto viktigere å satse på kunnskap i økonomiske nedgangstider, da det er utdanning som er nøkkelen for omstilling i arbeidslivet, sier hun. **UD**

MARIANNE KNUTSDOTTER ANDENÆS

Alder: 26 år.

Aktuell som: Ny leder for Norsk Studentorganisasjon (NSO).

Studerer: Master i statsvitenskap.

Fun fact: Spiller gitar.

Guilty pleasure: Ost. Chili cheese (fritert ost) på Maxburger er favoritten.

NTNU's fantastiske forelesere

To NTNU-forelesere står foreløpig på første- og andreplass i Morgenbladets foreleserkåring. Snart skal kandidatene vurderes av en jury for å finne ut hvem som stikker av med den endelige seieren.

TEKST: Martha Holmes FOTO: Hedda Rysstad

ARILD BLEKESAUNE

En god nummer to

Nominasjonen til Morgenbladets kåring beskriver sosiologiprofessor Arild Blekesaune som en som foreleser med hele kroppen. Han går rundt i rommet, og er bokstavelig talt høyt og lavt, samtidig som han sørger for rød tråd gjennom forelesningen. Han ligger på andreplass i kåringen, med 336 stemmer.

Selvlært foreleser

– Jeg tror det viktigste er at jeg synes det er morsomt. Sportsreportere har skjønt det. De er veldig engasjerte, og da blir det engasjerende for dem som hører på. Jeg er ikke spesielt ryddig, og bygger ikke opp presentasjonen min på noen spesiell måte, men jeg signaliserer engasjement.

Du har tidligere kalt deg «hjemmesneket». Hva mener du med det?

– Det handler nok om at jeg har utviklet forelesningsstilen min selv. Jeg har hatt opplæring i vanlig skolepedagogikk, og på grunn av det ble jeg aldri pålagt å ta noe universitetspedagogikkurs. Jeg har lært å forelese gjennom å forelese.

Evig liv og tente lys

Etter å ha jobbet i flere år ved et forskningssenter begynte Arild å søke stillinger ved NTNU, der han ble fulltidsansatt i 1999.

– Jeg kom inn i instituttledelsen fra 2009, først som nestleder og til slutt som leder. Da mista jeg helt oversikten. Jeg hadde ikke noe kontakt med studentene lenger. På slutten av den perioden, våren 2013, satt jeg bare og gleda meg til jeg var ferdig og kunne begynne å undervise igjen.

Hva motiverer deg?

– Jeg husker et tv-intervju med fredsforsker Johan Galtung en god del år tilbake, da han hadde konvertert til buddhisme. Han fikk et spørsmål om han trodde det fantes evig liv. Da sa han at hvis han klarte å tenne et lys for en student i forelesning, så ville han leve videre i det lyset. Det er det jeg har som ideal selv – denne floskelen om at undervisning ikke handler om å fylle et kar, men å tenne et lys.

Hvordan er det å forelese i et så tungt metodefag?

– Jeg har hørt at denne typen fag er det kjedeligste å undervise i, og det alle studentene hater å gå i. Men jeg har ikke inntrykk av det selv i det hele tatt. Jeg synes det er kjempemorsomt, og metode er jo et av de mest anvendelige fagene som finnes.

Yoga og powerposing

Hvordan klarer du å være så engasjert når du foreleser?

– Det krever en mental forberedelsesprosess. Jeg går gjennom det jeg skal si, og tenker på overganger mellom temaene. Du må være bevisst på en viss logisk struktur. Jeg bruker gjerne et par timer på det.

Har du noen spesielle ritualer når du forbereder deg?

– Jeg var på et stressmestringskurs med fagforeninga, Forskerforbundet, der vi fikk besøk av

UBEVISST YOGAGURU: Arild Blekesaune fant ut at forberedelsesteknikken hans kalles «Power-posing» i yogasirkler.

en yogainstruktør. De sa at det er viktig å få slappet av og roe ned tankene før forelesning. Først tenkte jeg at det var det motsatte av det jeg gjør. Jeg bygger meg skikkelig opp mentalt helt til jeg får ordentlig spenning i kroppen. Men det var visst også en yogaøvelse som faktisk har et navn. Powerposing, het det.

Undervisning belønnes ikke

Tror du andre ansatte synes det er like gøy å forelese?

– Innenfor akademiske jobber finnes det så mange forskerjobber der du kan unngå å ha studentkontakt hvis du ikke har lyst til å ha det. Jeg tror de aller fleste som jobber ved instituttet liker å jobbe med studenter.

Så det finnes ingen trend der foreleserne føler de har forskningsrett og undervisningsplikt?

– Det er en myte at det kun er forskning folk er interessert i å drive med. Det som er problemet er heller strukturen. Det er forskningen som teller når det kommer til belønning, karriereopprykk,

lønnsplassering, ærefulle oppdrag og invitasjoner til forskjellige foreninger. Du får ikke noe særlig belønning for å drive med god undervisning, og hvis du bruker for mye tid på det blir det litt bortkastet i den sammenhengen. Så jeg tror heller det er et strukturelt problem.

En foreleser, ikke en formidler

Håper du på å vinne kåringen?

– De sier de kårer gode forelesere, men det kom noen kommentarer fra juryen om at de var overrasket over at det ikke var noen kjente formidlere som ble foreslått. Jeg synes det er kjempegøy å ha blitt nominert, og noe av det mest givende var å lese nominasjonsteksten. Men jeg er en foreleser, ikke en formidler. Hadde jeg hatt lyst til å stå fram som en stor allmenformidler i Norge hadde jeg gjort det for lenge siden. Det tenker jeg at det er andre som tar seg av. Jeg setter stor pris på nominasjonen. Men jeg vil bare fortsette å forelese, jeg.

FOTO: Geir Mogen

JOSTEIN HALGUNSET

Briljering og dissekering.

Anatomiprofessor Jostein Halgunset ligger øverst på avstemningslisten som skal vurderes av Morgenbladets jury. Han blir varmt omtalt i nominasjonen som en som åpner dørene til disseksjonssalen for nervøse studenter, og gjør anatomi og latin levende og spennende.

Hva tror du gjør deg til en god foreleser?

– Jeg tror noe av det som karakteriserer meg er at jeg har et nesten ubegrenset interessefelt, og at jeg alltid prøver å finne sammenhenger mellom ulike fenomen og ulike fagområder. Også vil jeg gjerne formidle en forståelse for noe jeg anser som både viktig og interessant.

Vil senke skremselfaktoren

Det står i begrunnelsen for nominasjonen at du «gjør døra inn til disseksjonssalen bred og vid for førsteårsstudenter». Hvordan gjør du dette?

– Jeg tror jeg husker hvordan jeg selv følte det for mange år siden. Med utgangspunkt i det prøver jeg å ta ned både skremself- og avmaktsfaktoren jeg tror står i veien for effektiv læring. Jeg prøver å forklare at dette ikke er farlig, at andre har klart det før, og uansett hvordan det virker i starten, kommer de til å venne seg til det. Selv om stoffmengden ved første øyekast virker uoverkommelig, pleier det å gå bra dersom man tar én ting om gangen.

Motiveres av å se studentene lære

Hva er dine metoder for å holde engasjementet oppe i forelesningene?

– For det første klarer jeg selv å se at det jeg underviser i er spennende og interessant. Det hender jeg selv oppdager nye vinklinger og sammenhenger i møte med studenter som stiller spørsmål om ting på en måte som jeg selv ikke har tenkt på før. For det andre synes jeg det er spennende og inspirerende å møte studenter som i utgangspunktet har nokså omtrentlige og naive forestillinger om både det ene og det andre, og så se hvordan de får økende innsikt og kunnskap, og en mer moden og profesjonell forståelse for faget.

Hvor lenge har du forelest? Har du alltid vært så engasjert?

– Jeg har forelest i 36 år ved fakultetet. Engasjementet har vel snarere økt enn avtatt. Egentlig liker jeg smågrupper, praktiske kurs, direkte diskusjoner og veiledning bedre enn den store, katedrale forelesningen. Derfor forsøker jeg etter evne å få forelesningene til å bli så like gruppeseansene som mulig, ut ifra de praktiske forutsetningene. Jeg står aldri bak kateteret dersom jeg kan unngå det. Jeg prøver å komme så tett

på tilhørerne som overhodet mulig, med direkte henvendelse til enkeltpersoner. Noen studenter synes det kan bli litt voldsomt, men de fleste aksepterer det, i hvert fall når de har oppdaget at det ikke er farlig.

Undervisning ses på som et ork

Synes du det er nok fokus på god undervisning?

– Blant mange har nok undervisning, så paradoksalt det kan virke, nærmest vært betraktet som en nødvendig, og i mange tilfeller plagsom, bigeskjeft. Noe man bare må komme seg gjennom, omtrent som å gå til tannlegen. Det er stort sett forskningsresultater som gir prestisje og fører til beundring blant kolleger, og som gir stillingsopprykk og lønnsøkning. Dersom noen engasjerer seg i undervisning, er de andre stort sett glade for at noen tar den oppgaven, så de kan vie seg til aktivitet som kaster mer av seg.

Hvordan er det å se at så mange studenter setter pris på dine forelesninger? Håper du på å vinne den endelige førsteplassen?

– Det synes jeg er storartet. Hadde det ikke vært for at studentene setter pris på det jeg gjør, ville jeg nok funnet meg noe annet å drive med. Det hadde jo selvfølgelig vært moro å være med helt inn. **UD**

Sprenger språkbarrierer med sport

Det kan være vanskelig for utenlandske studenter å bli kjent med nordmenn. Studentidretten tilbyr en arena hvor kulturelle forskjeller blir uviktige.

TEKST: Tone Høiland Ween og Jahn Ivar Kjolseth FOTO: Hans Fredrik Sunde

Jeg er heldigvis en utadvendt type, og dermed var det lett for meg å bli kjent med nye folk. Sånn er det ikke for alle, sier den vennlige costaricaneren når vi møter han.

Esteban Castro kom til Trondheim for å studere august 2015. Han kjente ingen andre i Trondheim før han kom hit, men har i dag kommet i kontakt med mange andre studenter i byen. Han gir NTNUI mye av æren for det.

Fra orientering til rumpeldunk

Esteban er i dag med i NTNUI Rumpeldunk, samt at han er aktiv i utstyrtjenesten NTNUI-Bumerang. NTNUI har i dag flere særgrupper, og man finner utvekslingsstudenter i de fleste av dem. Esteban sier at han har vært innom flere, blant annet orientering, før han endte opp på rumpeldunk-laget.

– Det var først da jeg ble med i rumpeldunk at jeg ble kjent med de andre i samme gruppe. I orientering var flesteparten nordmenn som pratet norsk, og dermed var det vanskeligere å bli kjent med folk. Rumpeldunk-laget arrangerer flere sosiale sammenkomster, noe som gjør at man blir godt kjent med hverandre, forteller han ivrig.

Franskmannen Antoine Vermel tilbringer ett år av masteren sin innenfor studieprogrammet Electric power engineering i Trondheim, gjennom Erasmus-programmet. Til tross for det intensive året fant han fort et fellesskap i NTNUI.

– Jeg har spilt basketball i 17 år før jeg kom hit, og jeg ville ikke slutte. Jeg ble tatt opp i NTNUI baskets andrelag, The Geezez, og det ble en trygg inngangsport til å bli kjent med studenter både fra Norge og andre land, forteller han. Han har allerede rukket å vinne flere mixed-turneringer, samt basketmesterskapet under Studentlekene i Tromsø i år.

Esteban tror det er vanskeligere for utvekslingsstudenter som ikke er med i studentaktiviteter å bli integrert i studentmiljøet.

◀ MÅ ENGASJERE SEG: Esteban Castro mener det er viktig for utenlandske studenter å engasjere seg utenfor studiene for å bli kjent med nordmenn.

– Jeg snakket med en jente som ikke er engasjert i hverken NTNUI eller andre studentaktiviteter som fortalte meg hun synes studentlivet i Trondheim er kjedelig. Dette kjenner jeg meg ikke igjen i, forteller han med et smil.

Det skumle utlandet Norge

– Jeg ankom Trondheim høsten 2013, og har bodd her siden, sier Ben Smeltzer.

Han er fra USA, og jobber for øyeblikket som stipendiat innenfor fluidmekanikk. Som for mange utvekslingsstudenter før ham, var det uvant for Ben å komme til Norge.

– Det er alltid litt skummelt å flytte til et annet land. Bare det å skaffe seg et sted å bo kan være vanskelig. Det er masse papirer som må fylles ut på et helt annet språk enn du er vant til, forteller han.

Også da han ble med i baseballaget til NTNUI var det et par barrierer som måtte overkommes.

– Det er spennende når du møter opp på trening og du er den eneste der som ikke snakker norsk. Heldigvis er engelsknivået blant de norske studentene veldig høyt. Jeg bestemte meg tidlig for å ta livet i Trondheim litt som det kommer. Ting har en tendens til å løse seg, sier han og nikker bekreftende.

– Mange idretter jeg ikke visste fantes

Ben sitter i gresset ved idrettsbygget ved Gløshaugen og ser på trafikken av studenter som går inn og ut. Etter å ha spilt baseball i ti år hadde han ikke trodd

– Å utøve en idrett sammen gir mennesker en sjanse til å kommunisere på et annet nivå enn kun verbalt.

BEN SMELTZER

Stipendiat ved NTNU

LITT USA I NORGE: Ben Smeltzer hadde ikke trodd at det var kultur for baseball i Norge.

at han skulle finne igjen den amerikanske sporten på andre siden av Atlanterhavet.

– Jeg visste ikke at det fantes baseball i Norge før jeg oppdaget NTNUI Knickers. Det er veldig kult at det blir praktisert her også, sier han.

Det var egentlig ikke baseball Ben hadde tenkt å drive med da han involverte seg i studentidretten.

– Jeg kommer fra Vermont hvor det er mye skisport, så jeg ble først med i langrennsgruppa i NTNUI. Norge som studiested falt som et naturlig valg for meg med tanke på fritidsaktiviteter, sier han.

Antoine på sin side ble overveldet av antall forskjellige idretter man kunne engasjere seg i. Noen idretter var mer kjent for ham enn andre.

– Jeg var blant annet ikke klar over at den fiksjonelle Harry Potter-sporten rumpeldunk var en reell idrett her i byen. Jeg hadde heller ingen kjennskap til undervannsrugby, forteller han fascinert.

Har du prøvd ut noen andre idretter enn basketball?

– Ja, jeg har prøvd curling. Det var ganske gøy, men det var litt vanskelig å holde seg oppreist på isen, sier han og ler.

Å være aktive sammen

Ben myser opp mot sola. Det solbrune fjeset med skille i pannen vitner om flere skiturer på vårparten. Han er klar på rollen som studentidretten har spilt i hans forhold til byen og studenttilværelsen.

– Idrett er en veldig effektiv måte å bli kjent med andre mennesker på tvers av språkbarrierer og kulturelle forskjeller på, sier han.

Å være aktive sammen med andre har en kommunikativ verdi som man ikke finner på så mange andre arenaer, skal vi tro Ben.

– Å utøve en idrett sammen gir mennesker en sjanse til å kommunisere på et annet nivå enn kun verbalt. Det er det som er så herlig. Man kan interagere uten å måtte tvinge seg selv inn i samtaler med fremmede man ikke deler språk med, sier han.

– Føler at vi er en del av noe

Det er viktig at utvekslingsstudenter engasjerer seg i for eksempel NTNUI, mener Esteban.

– Universitetet gjør mye bra for å integrere utvekslingsstudenter i studentmiljøet, men det er vanskelig. De tiltakene universitetet har gjort at det ofte danner seg grupper av kun utvekslingstudenter, men når man er en del av et idrettslag tvinges man til å omgås andre nordmenn også. Derfor er det viktig at man også engasjerer seg i andre ting, sier han.

Esteban sier han merker stor forskjell på utvekslingsstudentene som er involvert i NTNUI og de som ikke er det.

– NTNUI er kjempeviktig for utvekslingsstudenter. Det er en viktig sosialiseringsarena, og det får oss til å føle at vi er en del av noe, forteller han, før han vandrer tilbake til lesesalen. **UD**

Sportsredaksjonen gir rødt kort til...

Mamadou Sakho

Liverpool-stopperen er foreløpig suspendert fra laget etter at han testet positivt for et fettbrennende stoff på dopinglisten. Det hadde muligens vært flauere å innrømme, men deltakelse på Grete Roede-kurs er billigere i lengden.

Esten O. Sæther

Dagbladet-kommentatoren har nylig kritisert hockey-spiller Mats Rosseli Olsen for å storme banen under en svensk fotballkamp, og kaller ham for en tribunepøbel som er til skam for norsk sport. Samme Sæther som for to år siden mente at vi ikke burde blande Northugs karriere og privatliv etter fyllekrasjen. Vel, la oss være lettet for at Sæther representerer den fjerde statsmakt, og ikke noen av de tre første.

UEFA

Champions League-finalen blir amerikanisert. Alicia Keys skal spille konsert før finalen, ganske likt som under Super Bowl. At sport blir mer og mer kommersialisert er det ingen tvil om. Og Budweiser-øl gir deg en avkjølende pause i ettermiddagssola. Hilsenoss i sportsredaksjonen.

SØNDAG 12. JUNI 2016

TOPP7

TRONDHEIMS RÅESTE TUR

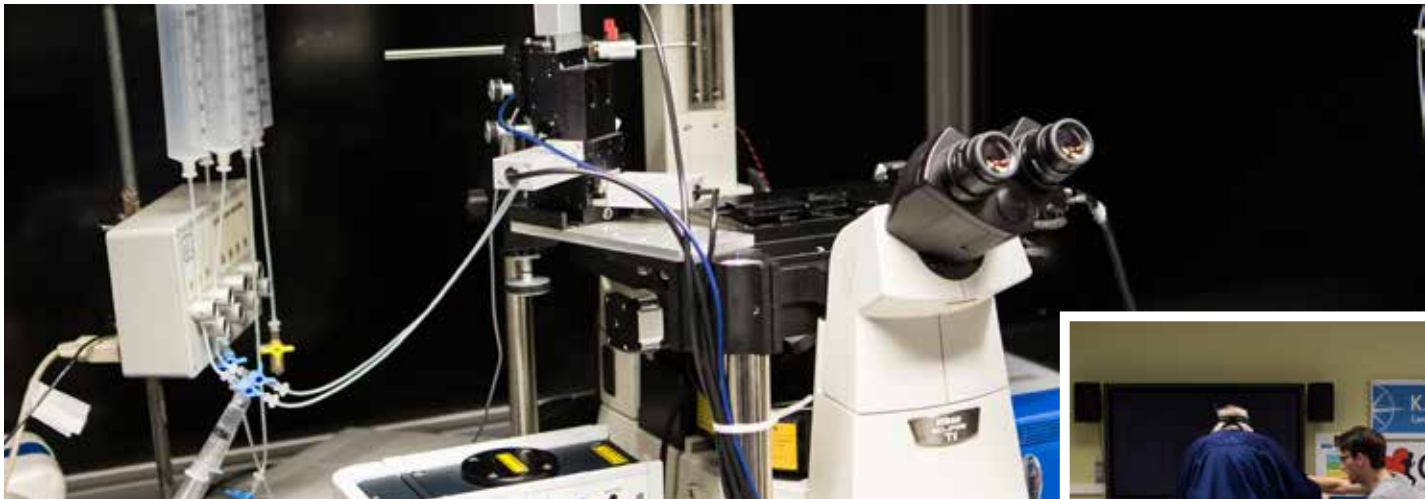
Trondhjems Turistforening

Trening på resept

Til og med små mengder fysisk aktivitet kan ha stor effekt på helsen din.

TEKST: **Henriette Sandberg** FOTO: **Lasse Georg Tønnessen**

KOSTBART: På laben finnes det utstyr til flere hundre millioner kroner. Det gjør at gruppen kan følge et problem fra det molekylære, gjennom dyrestudier, via kliniske studier og deretter helt opp på befolkningsnivå.

Det er allment kjent at fysisk aktivitet er bra for kropp og helse. Likevel er det svært få som følger helsemyndighetenes anbefalinger om trening. Øivind Rognmo, forsker ved Cardiac Exercise Research Group (CERG) ved NTNU, opplyser om at det bare er mellom 20 til 30 prosent som oppfyller helsemyndighetenes krav.

— Fysisk aktivitet har vist seg å være veldig betydningsfullt for god helse og et godt og langt liv. Enkelte studier viser at fysisk aktivitet er like bra som optimal medisiner, særlig med tanke på hjertesvikt, trange blodårer, forebygging av diabetes og rehabilitering ved slag, forklarer Rognmo.

Vår tids tause morder

Hvert år forårsaker inaktivitet mange unødvendige dødsfall verden over, og kan regnes som en av vår tids tause mordere. Ifølge Rognmo ville vi spart samfunnet for milliarder årlig om vi hadde vært litt mer aktive.

— Det er stor helseeffekt i det å bare bevege litt på seg. Helsemyndighetene har sagt at 30 minutter per dag, eller 150 minutter i uka, er det som skal til.

CERG har sett at man oppnår en like stor helseeffekt ved å trene mindre hvis man anstrenger seg mer når man holder på. Dette ser de blant annet gjennom store befolkningsstudier.

— Det later til at intensiteten har mer å si enn varigheten, sier Rognmo.

Når har du trent nok?

Det siste tiåret har CERG prøvd å finne fram til et mål som sier om en person har vært i nok fysisk aktivitet gjennom uken, for statistisk sett å ha en god helse så lenge som mulig.

— Vi har vært opptatt av at fysisk aktivitet bør måles i form av endringer i hjerterefrekvens og for eksempel ikke antall skritt per dag, sier Rognmo.

Etter lang tid med forskning ble indeksen PAI utviklet. Physical Activity Intelligence er et enkelt tall som brukes til å måle nivået av fysisk aktivitet ved hjelp av egen puls. PAI kan brukes av alle: unge og gamle, de som er i god form og de som ikke er det. Basert på denne er det utviklet en app, Mio PAI, som skal si deg når du har trent nok for at du statistisk sett skal leve et langt, sykdomsfritt liv.

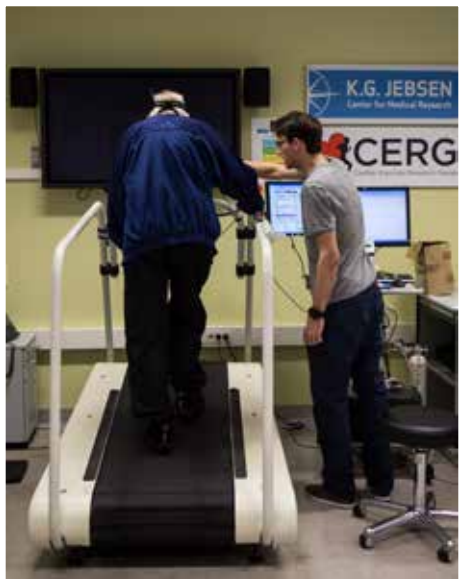
— I motsetning til mange andre helseapper er dette en vitenskapelig basert app, som faktisk vil hjelpe deg i årene som kommer, sier Rognmo.

Den ble tatt godt imot på verdens største tekno-messe i Las Vegas tidligere i år, men faren med å bruke teknologiske verktøy er at det kun appellerer til de som allerede aktivt bruker slike.

— De som trenger det mest, når vi kanskje ikke fram til.

Kunnskap for en bedre verden

At flere er i aktivitet bør være den kliniske konsekvensen av forskningen, og dette er noe forskergruppen vil prøve

HELHETLIG: Verden over finnes det mange som forsker på samme tema som CERG, men deres styrke er en bred innfallsvinkel. Her er en av forsøks-personene inne til testing etter å deltatt tre år i en av gruppens studier.

å oppnå. Forskergruppen bruker også sosiale medier til å nå ut.

— På Facebook har vi mange følgere og når ut til mange. Det er blant annet en veldig effektiv måte å få tak i forsøkspersoner på. Vi er også på Twitter, Snapchat, Instagram, og har egen blogg, forteller Rognmo.

CERG tror at ved å bruke alle kanaler når de ut til så mange de kan. Gruppen føler at de har et ansvar, siden mye av den økonomiske støtten de får er statlige midler, blant annet fra Forskningsrådet og Helse Midt-Norge.

— Et av samfunnsoppdragene vi har er å nå ut til

alle, ikke bare i vitenskapelige journaler og til andre forskere, reflekterer Rognmo.

Han sier videre at kunnskapen må bearbeides og ut på andre plan om den skal bli brukt. Forhåpentligvis vil PAI motivere flere til å bli litt mer aktive i hverdagen. Da har CERG bidratt til å oppfylle NTNUs visjon om «Kunnskap for en bedre verden».

— Forskning, politikk og befolkningen må stå sammen

Når så liten tid er nødvendig for å oppnå helsegevinster, kan det tenkes at trening bør inkluderes i arbeidshverdagen. Implementeringsbiten har CERG enda ikke jobbet så mye med, og det er der utfordringen kommer til å ligge, tror Rognmo.

— Hvordan man skal få implementert trening inn i arbeidsliv og skoleverk er en krevende oppgave.

Det gjøres store studier i blant annet Sogndal der de har innført en time fysisk aktivitet hver dag for skoleelever. Utslaget av slike studier mener Rognmo er viktig, da det kan påvirke blant annet politikere til å ta tak.

— For å minske alle de unødvendige dødsfallene og nye tilfeller av livstilssykdommer hvert år må forskning, politikk og befolkningen stå sammen for å få flere i fysisk aktivitet. **UD**

ØIVINDS TRENINGSTIPS I EKSAMENSTIDEN:

• Intervalltrening med 4x4 intervaller tar en halv time totalt, og gir veldig stor framgang på kondisjon.

• Forskning viser at man får mye igjen for å være i aktivitet, ikke bare fysisk, men også mentalt. Spesielt utendørstrening gir en bedre mental effekt.

• Trening generelt løfter energisystemet. Man vil føle et stort overskudd, og man vil føle seg vel i eksamenstiden når man sitter og leser.

• For de med kroppslige plager som gjør at de ikke kan drive bakkeintervall eller løping, er sykling, rulleski, og svømming gode alternativer. Det viktige er at begge beina involveres. Da vil man ha en god effekt.

ILLUSTRASJON: Trude Bakken Telle

Trening på timeplanen

Medisinstudenter ved NTNU savner fokus på fysisk aktivitet i utdanningen.

TEKST: **Henriette Sandberg**

— Vi lærer en god del om 4x4-intervaller, men utover dette lærer vi lite om trening og treningseffekt, sier medisinstudenter og medlemmer i CERG-gruppen Lasse Rossvoll og Jarl Gåsvær.

Ifølge dem blir det ofte nevnt at trening kan være gunstig, men ikke hva slags trening det er snakk om og hvordan det kan gjøres i praksis.

— En fersk studie har vist at ulike typer trening kan og bør foreskrives som medisin eller behandling for hele 26 ulike tilstander. Vi føler derfor at vi mangler en egen undervisningsbolk hvor vi lærer mer om hvordan vi kan bruke trening i behandlingen av pasienter, sier de.

Endringer på vei

I april ble det lagt fram forslag til endringer i studieplanen på medisinstudiet. Rossvoll og Gåsvær mener at det å følge opp at aktivitet som medisin blir mer vektlagt og til slutt innført er viktig.

— Noen engasjerte studenter, blant annet lederen for linjeforeningen vår MF Placebo, har sendt inn et svar til den siste høringsrunden om de kommende endringene, for å sikre at dette ikke blir glemt, sier de.

De tror det manglende fokuset på trening ligger i at mange fagmiljø enda ikke har benyttet seg av det som medisin i stor nok grad. I forrige uke åpnet Helsedirektoratet og Helsedepartementet Nasjonal kompetansetjeneste for trening som medisin, som CERG er en del av. Dette mener Rossvoll og Gåsvær gir et tydelig signal om at trening som medisin bør satses på.

— Vi mener det er uheldig å måtte vente til etter studiet med å tilegne oss denne kunnskapen. På samme måte som studentforeninger på medisin driver seksualopplysning i dag, kunne vi kanskje gjort det samme for trening som medisin, sier de. **UD**

Lures inn i lovstridige leieforhold

Ferske studenter blir bytte for leiehaiene, og problemutleierene får opptre fritt.

TEKST: Danielle Aker-Bjørke FOTO: Hans Fredrik Sunde

— Vi vil anbefale alle å være ekstra kristiske og påpasselige før de signerer noe som helst, slik at ikke flere går i samme felle, sier studentene Vilde Johnsen og Cecilie Hagen.

Kontrakt utenfor loven

Jentene flyttet inn i et firemannskollektiv sommeren 2014. De var, som så mange andre nye studenter i byen, ivrige etter å finne et sted å bo så fort som mulig. De fikk tilbud om en leilighet fra et relativt stort utleierfirma, som så ut til å ha ting på stell.

— Vi reagerte ikke på noe da vi signerte kontrakten. Vi var jo helt nye og uvitende på dette området, sier Johnsen.

Ifølge Johnsen og Hagen startet ikke problemene før de bestemte seg for å si opp kontrakten. På grunn av at de opplevde oppsigelsesforholdene i kontrakten som noe uklare, kontaktet de Huseiernes landsforbund, og ba dem se over kontrakten.

— Det var mye med kontrakten vår som de opplevde som urimelig, og som til tider til og med falt utenfor loven, sier Johnsen.

Kontoen de skulle sette inn depositum på var utleiers egen, og ikke en sperret depositumskonto. Dette kalles irregulær depositumskonto. I tillegg krevde han 200 kroner i gebyr for forsinket betaling for leie, samt halv månedsleie ved overdragelse av kontrakten til noen andre. Rentene på depositumet tilfalt ikke leietakerne, og kontrakten var tilpasset en versjon av husleieloven fra 2002. Siden da har loven blitt endret flere ganger, sist i 2009.

Studentene ønsker ikke å gå ut med navn på utleier, fordi de ikke ønsker at han skal ha grunn til å kontakte dem igjen.

Ingen kontroll på depositum

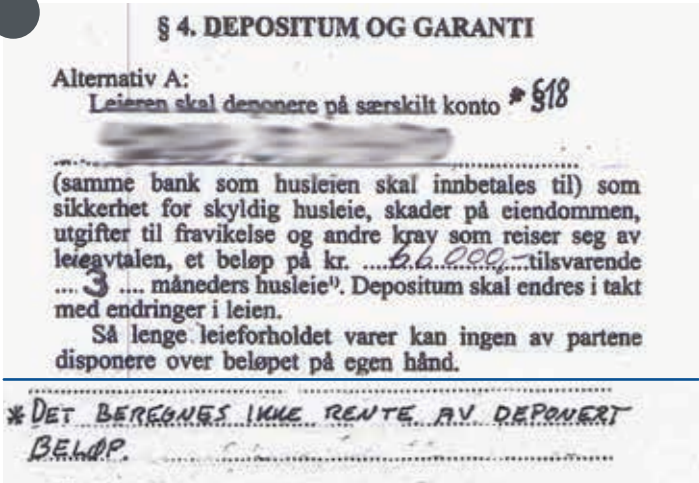
Jushjelpa i Midt-Norge mener også at kontrakten er lovstridig på flere punkt. Daglig leder Petter Raaness og teamleder Marit Gjersvold poengterer blant annet at utleier ikke kan kreve gebyrer for forsinket leieinnbetaling.

— Ved overdragelse av leiekontrakt til ny leietaker, altså at man frir seg fra leieforholdet og lar noen andre overta, kan heller ikke utleier kreve betaling. Dette strider imot prinsippet om «ytelse mot ytelse», samt forbud om å kreve dobbel leiebetaling, sier Gjersvold.

Hun poengterer at lovlig overdragelse av leiekontrakten til ny leietaker forutsetter utleiers samtykke eller annen avtale.

Dette var noe Clara Lamprecht fikk erfare da hun ønsket å si opp kontrakten våren 2015. Etter å ha leid av samme utleier som Johnsen og Hagen, fikk også Lamprecht beskjed om å måtte betale halv månedsleie ved overdragelse av kontrakten.

— Utleier mente at han hadde rett til å trekke halv månedsleie fra depositumet fordi vi ønsket å flytte ut etter ett år. Det som var ekstra kjedelig var at vi ikke hadde noen som helst kontroll over depositumet da

RENTER PÅ DEPOSITUM: Rentene som løper på depositumet skal tilfalle leietaker. Det står i Husleieloven § 3-5.

Kilde: Jushjelpa i Midt-Norge

HADDE HASTVERK. Johnsen og Hagen tror stress og tidspress gjorde at de lettere ble lurt inn i et svært ubehagelig leieforhold.

det var på en konto kun utleier hadde tilgang til, sier Lamprecht.

Utleier mener kontrakten er endret

Utleier selv mener at kontrakten som beskrives ikke lenger er i bruk. Den gamle kontrakten skal ha blitt erstattet ved inngangen av 2015 med en som er i samsvar med husleieloven.

— Det er nettopp fordi vi ikke ønsker denne påføringen med penn at vi har skiftet kontrakt. Vi er enige med de leietakerne som påpeker at det var ting i kontrakten som ikke skulle vært påført, og det har vi tatt konsekvensene av, sier utleier.

Så dere bruker ikke denne kontrakten lenger?

— Det er litt avhengig av hvem det er snakk om.

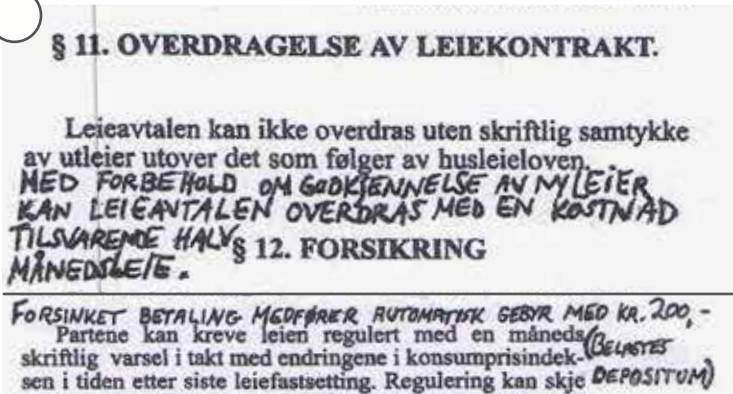
Under Dusken har vært i kontakt med en leietaker som nå bor hos samme utleier, med nesten identisk kontrakt som Johnsen, Hagen og Lamprecht.

Kontrakten er fra juni 2015, altså etter at utleier hevder å ha skaffet ny kontrakt, men inneholder fortsatt elementer påført med penn. Leietakerne betalte tre måneders depositum til en konto kun utleier har tilgang på, hvor flere andre betalte inn til samme konto. Etter diskusjon med utleier fikk de imidlertid rentene fra depositumet. Disse leietakerne ønsker ikke å gå ut med eget navn.

GAMMEL KONTRAKT: I tillegg til å inneholde ulovlige elementer var kontrakten tilpasset en mal fra 2002. Seneste endring i loven skjedde den 16.01.2009.

Kilde: Jushjelpa i Midt-Norge

PENGER FOR Å FLYTTE UT OG GEBYR VED FORSINKET BETALING: Husleielovens paragraf 3-7 sier at det ikke kan kreves pengebeløp ut over det loven har spesifisert. Ekstra kostnad for overdragelse av leiekontrakt til ny leietaker og forsinkelsesgebyr faller utenfor.

Kilde: Jushjelpa i Midt-Norge

— Vi leier fortsatt hos ham, og har hørt at det er vanskelig nok å få tilbake depositumet som det er. Vi har ikke lyst til å komme opp i en unødvendig diskusjon med ham, sier vedkommende.

— Etter leietakers ønske

Utleier hevder blant annet at firmaet ikke lenger tilbyr irregulær depositumskonto, og at å sette penger inn på hans konto hele tiden var leietakernes valg. I den nye kontrakten er det ifølge ham kun åpnet for seks måneders depositum på regulær konto.

— Det har noe med kompleksiteten rundt det å gjøre, hvis man skulle ha noe krav i form av hærverk og lignende, trenger man opp til seks måneders leie deponert fordi man må innom domstolene og sann. Det er mye penger for en student, og derfor hadde vi løsningen med at man selv kunne velge å sette inn depositum tilsvarende tre månedersleier på en annen konto før, sier han.

Ifølge husleieloven § 3-5 kan det avtales at leieren skal deponere et beløp opptil summen av seks måneders leie, og derfor også lavere summer.

— Det var et valg vi åpnet for, og som kun var hvis leietakeren selv ønsket dette. Vårt utgangspunkt er at vi ønsker regulært depositum inn på en depositumskonto. Dette har vi sluttet med på grunn av kritikk fra tidligere leietakere, og for å tilpasse oss husleielovens bestemmelser, sier utleieren.

Men husleieloven ble sist revidert i 2009. Hva tenker du om at dere ikke endret kontrakt for 2015?

— Vi var for sent ute, og det beklager vi. Man skjønner ikke at dette var noe leietaker kunne velge selv for å spare penger, og så kommer kritikken mot oss etterpå. Da måtte vi slutte med det.

Svartelistet

På internett er det opprettet en side som skal være til hjelp for studenter som vurderer å leie privat i Trondheim. På denne svartelisten kan hvem som helst føre opp utleiere de har negative erfaringer med, og samtidig fraråde andre å leie av nettopp disse. Utleieren det er snakk om står per dags dato oppført på denne listen.

Verken Lamprecht, Johnsen eller Hagen hadde hørt om denne listen da de flyttet til byen.

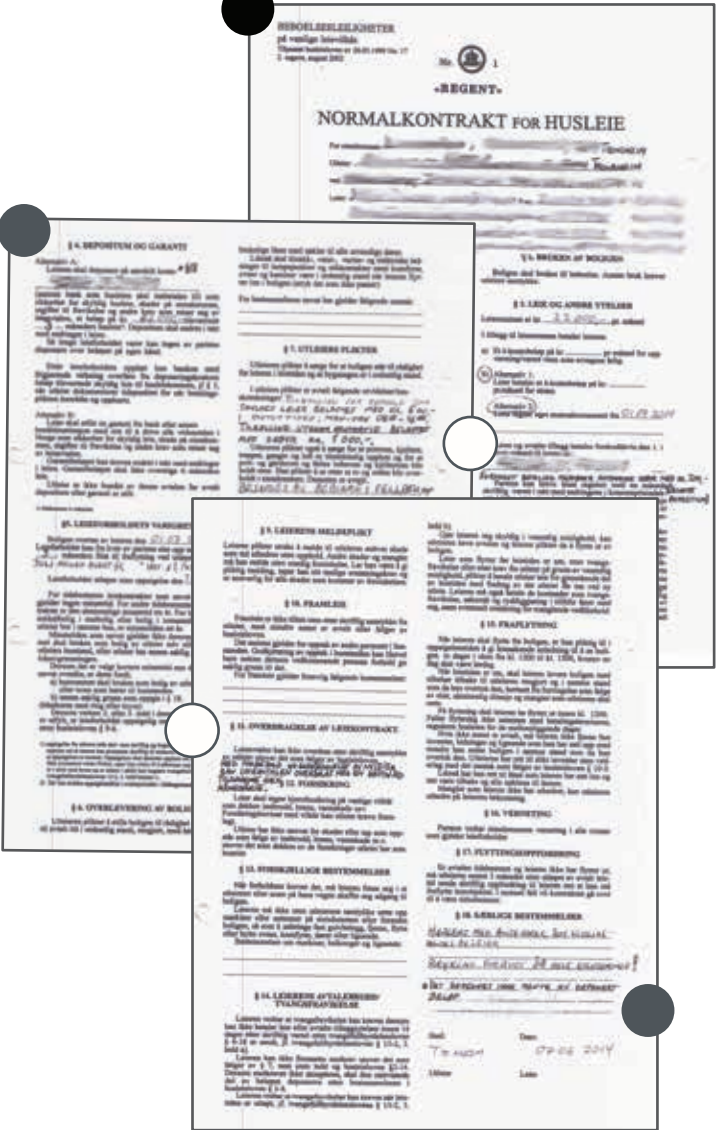
— Det var ikke før vi selv opplevde problematiske situasjoner at vi tenkte på å google utleier. Det var først da vi oppdaget svartelisten, og kunne lese om andre i lignende situasjoner, sier Johnsen.

Det er ikke uvanlig at svartelista oppdages først etter at man har signert kontrakt og selv har opplevd konflikter med utleier.

Et vanlig problem

Jushjelpa i Midt-Norge opplever at enkelte utleiere er gjengangere i deres saksbehandlinger.

— Det er bekymringsverdig når vi opplever at

enkelte gjentakende utleiere fastholder sine krav ved flere tilfeller overfor flere uavhengige klienter, men fratrer kravene straks Jushjelpa overtar saken, sier Raaness.

Advokatfullmektig Kasper Nilsen Ervik i Leierboerforeningen anslår at de får inn rundt tre nye saker hver dag som omfatter ulovlig, irregulært depositum, og ytterligere tre saker som omhandler regulært depositum som ikke utbetales.

— Det er litt vanskelig å gi konkrete tall fordi sakene ofte er kompliserte og komplekse. Vi ser av og til at de samme utleierne ofte står bak gjentatte episoder med lureri, sier Ervik.

Lært av sine feil

Både Lamprecht, Johnsen og Hagen innrømmer at de var naive da de var på hybeljakt for første gang i Trondheim. De mener at de har lært av sine feil, og nå vet bedre hva de skal se etter på boligmarkedet.

— Jeg er definitivt blitt bedre opplyst om hva som er leietakers rettigheter og utleiers plikter. Jeg er nok også blitt mer hardnakka når det gjelder å si fra om ting ikke er som de skal, sier Johnsen.

Hun legger til at kollektivet var heldige som hadde juskyndige de kunne be om råd hos.

— Det er sikkert mange studenter som ikke har denne tilgangen, og dermed blir lettere å utnytte. Det er ikke slik det bør være. **UD**

Dette har du krav på i sommerjobben

Jushjelpa Midt-Norge gir deg de viktigste rådene når du skal inngå et arbeidsforhold i sommer.

TEKST: Prathesh Thamotharampillai

De fleste studenter skaffer seg sommerjobb i løpet av ferien. Det er derimot ikke alltid like godt å vite hva man har krav på i et arbeidsforhold.

– Vi får en god del forespørsler angående kontrakter og arbeidsforhold fra studenter, sier juridisk rådgiver Martin Ølstadløkken, som har arbeidsrett som spesialisering.

Med disse rådene håper han at flere studenter vet hva de har krav på før de inngår et arbeidsforhold.

Kontrakt.

Alle ansatte har krav på en skriftlig arbeidsavtale. Avtalen skal som et minimum oppgi navn på både arbeidsgiver og arbeidstaker, arbeidsplassen, samt en beskrivelse av arbeidet, arbeidstid og stillingsstørrelsen. Avtalen skal også oppgi når du begynner i jobben, og ved en sommerjobb skal det også stå en sluttdato for arbeidet. I tillegg skal kontrakten inneholde opplysninger om pauser, rett til ferie og feriepenger, oppsigelsesfrister, og lønn og hvilke tillegg du har krav på.

Lønn.

I Norge har vi ingen bestemmelse om minstelønn og derfor avtales dette mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Minstelønn kan likevel være regulert av tariffavtaler.

Overtid.

Arbeidstid skal i utgangspunktet ikke overstige ni timer i løpet av 24 timer og 40 timer i løpet av en uke. Det som jobbes over dette regnes som hovedregel som overtidarbeid. Man har da krav på overtidbetaling på minimum 40 prosent. Overtidsarbeid kan ikke overstige ti timer i løpet av sju dager eller 25 timer i fire sammenhengende uker, med mindre du har sagt ja til dette.

Ferie.

Alle arbeidstakere har krav på ferie, også sommervikarer. En arbeidstaker kan kreve opptil 18 virkedager fri i perioden 1. juni til 30. august om

man har blitt ansatt før 30. september året før. Har man blitt ansatt etter denne datoen har man krav på seks virkedager med ferie. Det kan være lurt å avklare dette med arbeidsgiver i forkant av ansettelsen.

Sykdom.

For å kunne benytte seg av egenmelding ved sykdom må man ha vært ansatt i to måneder før sykdommen inntraff. Det vil derfor ikke være særlig relevant når det kommer til sommerjobb. Alternativet blir sykemelding. For å ha krav på sykepenger av arbeidsgiver må man ha vært ansatt i minst fire uker forut for sykdommen. Dette er forutsatt at

du har legeerklæring for sykefraværet og at denne er sendt til arbeidsgiver innen 14 dager etter at du ga beskjed om sykefraværet.

Det skal også utbetales sykepenger for planlagte ekstravakter utover avtalt arbeidstid. Arbeidstaker betaler sykepenger for opptil 16 arbeidsdager. Etter denne perioden må man henvende seg til NAV.

Attest.

Alle ansatte har krav på en attest etter lovlig avsluttet arbeidsforhold dersom de ber om det. En slik attest må som et minimum inneholde ditt eget navn, fødselsdato, en beskrivelse av arbeidet, og varigheten av dette. Loven stiller

ikke noe formkrav til beskrivelse. En kort beskrivelse fra arbeidsgiver vil normalt være nok. Hvor mye skryt og anbefalinger arbeidsgiver velger å legge til i attesten er opp til den enkelte.

Sluttoppgjør.

Når arbeidsforholdet er avsluttet skal feriepengene du har opptjent som hovedregel utbetales siste vanlige lønnsdag. Dette praktiseres noe ulikt blant forskjellige arbeidsgivere. Det er imidlertid verdt å merke seg at dersom du ønsker det, har du krav på å få pengene utbetalt når du slutter. Feriepenger utgjør som et minimum 10,2 prosent av brutto lønn. **UD**

ILLUSTRASJON: Eirin Mari Fossey

KVISS

SPØRSMÅL:

1. Det er mai måned. Hvilken østerriksk komponist har skrevet melodien til *Kom mai, du skjønne milde*?
2. Hvilket krydder er kjent for å være verdens dyreste?
3. Hvem regnes som initiativtager til den offentlige feiringen av 17. mai?
4. Hva heter den nye nettleseren til Microsoft, som har overtatt stafettpinnen fra Internet Explorer?
5. Nord- og Sør-Trøndelag skal slås sammen. Når trer dette i kraft?
6. Og på hvilket slagpreget sted i Trøndelag ble vedtaket om fylkessammenslåing gjort?
7. Åttende mai er en annen av mai måneds merkedager. Hvorfor feires denne?
8. I Trondheims gater risikerer man å støte på velkledd unge menn og kvinner med svarte skilt på brystet. Hvilken religiøs bevegelse, som oppsto i USA på 1800-tallet, er de interesserte i å få deg med i?
9. Et av Samfundets rom har nylig blitt omdisponert til møterom, som har utløst protester fra blant annet gjengmedlemmer på Samfundet. Hvilket rom er det snakk om?
10. Hvem har skrevet teksten til *Ja, vi elsker*?
11. Hvor mange av de svakest plasserte lagene i den norske eliteserien for herrer rykker automatisk ned når en sesong er spilt ferdig?
12. Hva heter den nordlige endestasjonen på Nordlandsbanen?
13. I hvilken kjeller startet røykutviklingen som førte til at Moholt-kjellerne ble stengt?
14. Hva heter studentradioen i Oslo?
15. Hvilken ministerpost hadde Vidkun Quisling på 30-tallet, før han stiftet sitt eget parti?
16. Hva kalles det når regjeringen truer med å gå av dersom et lovforslag ikke blir vedtatt?
17. Hva heter systemet som oversetter mellom navnet du taster inn i nettleseren (f.eks. dusken.no) og IP-adressen til nettsiden (193.35.52.86)?
18. En film basert på et svært populært finsk-utviklet mobilspill kommer på kino i løpet av mai. Hvilken film er det snakk om?
19. Første mai er arbeidernes internasjonale kampdag. Hvilken tysk filosof skrev bøkene Kapitalen og Det kommunistiske manifest, som har vært sentrale i den sosialistiske bevegelsen?
20. Hva heter den populære nett-tjenesten som lar privatpersoner drive utleie av rom og boliger på korttidsbasis?

SVAR:

1. Wolfgang A. Mozart. 2. Safran. 3. Henrik Wergeland. 4. Microsoft. 5. Første januar 2018. 6. Stiklestad. 7. Fritjørtingsdagen, dagen da de tyske militære styrkene kapitulerte i 1945. 8. Mormonismen (Jesu Kristi kirke av de siste dagers hellige). 9. Biblioteket. 10. Nova. 11. To. 12. Bodø. 13. Omega-kjelleren. 14. Radio Bjørnsterne. 15. Forsvarsminister (1931–33). 16. Kabinettsspørsmål. 17. DNS (Domain Name System). 18. *Angry Birds*. 19. Karl Marx. 20. *Airbnb*.

TELL POENGENE DINE OG FINN DIN KARAKTER:

0—3 poeng: Stryk.
Men ta det rolig: Du kan conte når neste Under Dusken kommer i august.

4—7 poeng: E.
Ikke så bra, men vi kan si at det er fordi du prioriterer pensum om dagen.

8—11 poeng: D.
Du går akkurat ut med æren i behold.

12—15 poeng: En god C.
Normalitet verdsettes som regel mer enn genialitet, så det er bare å juble.

16—19 poeng: B.
Dette var bra. Vi håper du presterer like godt på eksamen.

20 poeng: A.
Gratulerer. Du er klar over at kvissen har hjelpemiddelkode D og at man ikke kan bruke vedlagt fasit, ikke sant?

ARKIVFOTO: Hans Fredrik Sunde

ARKIVFOTO: Hedda Rysstad

ARKIVFOTO: Magne Haneberg

ARKIVFOTO: Odin Drønen

Likestilling kommer ikke av seg selv – vi må jobbe med det

DEBATT

Lise Rakner

Professor ved Institutt for sammenliknende politikk ved UiB

Innlegget var først trykt på Studvest.no som et svar på en tidligere kommentar om likestilling i forelesningssalen og ved universitetet. Kommentaren tok for seg et eksempel fra en forelesning i sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen, der foreleseren angivelig hadde bedt de kvinnelige studentene sitte igjen for å få svar på hvorfor de ikke sa noen ting.

Jeg var den kvinnelige foreleseren som sendte «guttene» på gangen for å få rom til en samtale med de kvinnelige studentene. Dette var en spontan handling – noe jeg aldri har gjort før. Hva får en ellers ganske rasjonell lærer til å sende halve klassen på dør ti minutter for tidlig? Jo, etter fire forelesninger oppdaget jeg at der jeg kjente «fjes og navn» på en del mannlige studenter, hadde jeg ikke fått kontakt med noen av de kvinnelige studentene. «Jentene» utgjorde halvparten av studentmassen, men sa sjelden noe og forlot forelesningssalen rett etter forelesningen. Flere av de mannlige studentene stilte spørsmål, benyttet pausen til uformelle spørsmål og slo ofte av en prat på vei ut. Kort fortalt, der stod jeg – en 50 år gammel kvinnelig professor – og var i ferd med å videreføre et mønster jeg kjente så godt fra min egen studietid: «kronprinskulturen». Det var dette begrepet vi brukte på fenomenet der unge mannlige studenter i langt større grad enn oss kvinner fikk uformell kontakt med foreleserne (som i det forrige årtusenet bare var menn). Den uformelle kontakten, via en kaffe eller en øl, ledet forbausende ofte til vitenskapelig assistentstillinger, som er veien til stipend og senere faste stillinger – ganske enkelt fordi guttene ble sett.

Som student var jeg sikker på at dette ville endre seg når det kom kvinner bak kateteret. Kort sagt, jeg trodde at formell likestilling skulle gjøre susen. Så stod jeg der da, en regntung tirsdag i oktober og kjente igjen et mønster. Tretti år etter at jeg selv møtte på universitetet for første gang, etter å ha saumfart rommet for et eneste innspill fra en kvinnelig student, måtte jeg finne ut hvorfor

kvinnelige studenter, i langt mindre grad enn menn, bidrar med spørsmål og kommentarer under forelesninger. Det lille møtet med studentene førte til en kort debatt og 10-15 eposter fra dere i etterkant med en rekke innspill og en livlig Facebook-debatt der mange forelesere fra Universitetet i Bergen bidro. Selv ryddet jeg pulten og fordypet meg i litteraturen om kjønn og høyere utdanning, og håpet at jeg ble en bedre lærer av dette. Noe av det jeg kommer til å formidle til de nye sampol-studentene til høsten er dette: uansett hva dere tror, er det en god idé å åpne for diskusjon og deltagelse på forelesninger!

En reaksjon fra mange av de kvinnelige studentene var at jeg holdt igjen feil gruppe: Det var gutta som var problemet! Mange mente det var for mye deltagelse fra salen under forelesningene – flere sa at de foretrak å lytte og lære fra foreleser heller enn å høre på diverse innlegg fra medstudenter. Et argument som kom opp var at heller enn å oppfordre flere kvinner til å ta ordet, burde menn vært stoppet litt oftere. Men – dette er faktisk feil! Det er svært mye forskning som viser at læringseffekten av to ganger 45 minutters forelesning der det foregår en enveis kommunikasjon fra professor/foreleser til studenter/publikum bare når cirka ti prosent av tilhørerne. Alle små avbrudd, et spørsmål, en diskusjon høyner læringseffekten, skjerper konsentrasjonen og gjør at den totale læringseffekten blir bedre. En god forelesning er en dialog mellom studenter og foreleser, og læring i kritisk refleksjon og muntlig deltagelse er en viktig del av læringsprosessen. For at dette skal fungere må spørsmål og innlegg fra

salen formidles på en måte som er hensiktsmessig, diskusjonen må ikke monopoliseres mellom første rad og foreleser, og det må være mulig for alle å høre og oppfatte innleggene. Videre må det være en intensjon at innspill fordeles (i løpet av en forelesningsrekke) på flest mulig. Jeg kommer i høst til å prøve ulike digitale virkemidler for å gjøre dette lettere.

Hvorfor skal DU bidra i diskusjonen?

Noe av det aller viktigste du lærer på universitetet er å utvikle muntlige kommunikasjons-evner. Det å ta ordet, delta i diskusjon, og bidra i debatt er kjempeviktig læring for nesten hvilken som helst karriere du skal ha. Dette må øves, det må læres og det er på universitetet du skal lære dette. Å formulere et spørsmål eller innlegg i løpet av en forelesning er aktiv læring, å lene seg tilbake og lytte er passiv læring. Det første jeg skal formidle til de nye studentene på sampol100 i høst er dette: Ha som mål at du alltid skal ha et spørsmål eller innlegg i løpet av et seminar. Mål nummer to er at du skal ha sagt noe (stilt spørsmål, tatt ordet i debatt) på minst én forelesning i løpet av semesteret!

Hvorfor må denne beskjeden rettes mot kvinnelige studenter spesielt?

Den andre hovedforklaringen de gav meg på hvorfor kvinner ikke bidrar muntlig i forelesninger var at de ikke var godt nok forberedt til å delta og var usikre på hva som ble forventet. Her skiller ikke sampol-studentene seg fra kvinner i verden

ILLUSTRASJON: Lars Martin Rossvik

for øvrig: Forskingen er klar; kvinner, over hele verden og i nesten alle kontekster, bidrar mindre i offentlige debatter enn menn.

Internasjonal forskning viser at kvinner er mer selvkritiske. I tillegg er kvinner jevnt over mer mottakelige for negative sanksjoner fra gruppen (såkalt mikroagresjon – eller handlinger og ytringer som utpeker og knytter personer til stereotype oppfatninger om rase, kjønn og seksualitet, vel å merke uten at det handler om overlagte hersketeknikker). Summen av selvkritikk og mikroagresjon er at dersom du ser at noen hever et øyebryn og synes innlegget ditt er dustete vil det statistisk sett ha langt dypere og mer langvarig effekt dersom du er en kvinnelig enn en mannlig student.

Forskningen har mer å by på: Kvalitativ og eksperimentell forskning viser at både menn og kvinner er mer kritiske til innlegg i debatt fra

kvinner. Forskning viser også at menn og kvinner tror kvinner snakker *mer* enn de faktisk gjør, og innlegg fra kvinner blir stoppet langt oftere enn innlegg fra menn. Dette kalles «stereotypiske skremsler» det vil si at både kvinner og menn ubevisst viderefører stereotypiske oppfatninger av kjønn. Dette betyr at «alle» vil synes at et innlegg fra en kvinne er lengre enn fra en mann. Dette er faktisk tull!

Vi er ikke så likestilte som vi tror. Opplevelsene fra forelesningssalen flytter seg inn i arbeidslivet – kvinner utgjør flertallet av studentene, men det er langt færre kvinnelige professorer enn menn. Kvinner i akademien er ikke ledere, femti prosent av befolkningen innehar under ti prosent av lederstillinger i Norge. Dette betyr, som Bertil Tungodden fra Choice Lab på Norges Handelshøyskole så treffende uttrykker det, at menn som etter talent skulle spilt i tredje divisjon spiller i Eliteserien. Fordi evne til muntlig kommunikasjon

er en så viktig del av det yrkeslivet som venter, er det naturlig å anta av noe av forklaringen på skjevhet i arbeidslivet begynner i forelesningssalen.

Vi er ikke så likestilte som vi tror.

LISE RAKNER

Professor ved UiB

Hva lærte jeg denne oktoberdagen i auditorium B på Sydneshaugen skole? Jeg lærte at likestilling ikke kommer av seg selv, det er noe vi må jobbe med, diskutere, utfordre. Vi må forske mer, og ikke minst må det bli et sterkere fokus i undervisningen vår. Her har vi et langt stykke igjen og jeg oppfordrer studentene ved UiB til å utfordre oss kraftig på dette punktet. Jeg håper dere vil oppdage at dere møter lydhøre og lærevillige forelesere og ledere. Jeg gleder meg til et nytt semester.

En god forelesning er en dialog mellom studenter og foreleser, og læring i kritisk refleksjon og muntlig deltagelse er en viktig del av læringsprosessen.

LISE RAKNER

Professor ved UiB

Svar til Halvor Haugan sitt innlegg «Svake argumenter for instituttsammenslåinger»

DEBATT

Jone Trovåg

Leder av Studenttinget ved NTNU

Studentmedvirkningen er godt forankret. Det er ikke sånn at studentene får forslaget til instituttstruktur i hånda dagen før styremøtet, og får beskjed om å komme med noen siste kommentarer. Ta et lite pust og brems litt nå, Dusken, før slike usannheter fester seg blant studentene.

NTNU-fusjonen er den største vi har sett i utdannings-Norge. Det er da helt klart at vi ikke blir ferdige over natta. Selv om fusjonen formelt trådte i kraft 1. januar, så er det mye som står igjen. I februar så vi styret vedta den nye fakultetsstrukturen, og i august skal den tilhørende instituttstrukturen vedtas. Begge disse organiseringene trer i kraft 1. januar 2017.

Samtidig pågår flere administrative prosesser, for eksempel diskusjonen om den administrative organiseringen. Er det funksjoner som i dag er på sentralnivå som kan flyttes ut på fakultetene? Eller er det funksjoner som fakultetene har i dag som burde være sentralisert? Alle disse tingene er en del av den store fusjonsprosessen som vi står midt oppe i.

Det at de samme argumentene brukes for fusjonen på flere nivåer er ikke så rart. Det er nemlig den samme fusjonen vi snakker om! På instituttnivå handler fusjonen om å koble sammen faggrupper. Det er lurt å organisere de som forsker på energi- og prosesseteknikk under samme institutt, slik at de kan forholde seg til de samme rammene. Det vil gjøre det enklere å samarbeide mellom det som tidligere var helt ulike miljøer.

Ved NTNU har vi både små og store fagmiljøer. Det betyr at vi ikke kan oppnå alle stordriftsfordelene over alt. Men det betyr heller ikke at vi skal la

muligheten til å oppnå slike fordeler andre plasser gå fra oss. Det er derfor fakultetene selv styrer arbeidet med å foreslå ny instituttstruktur. Og for de fleste fakultetene betyr dette samarbeid på tvers av flere av dagens fakulteter. For noen institutter betyr en omorganisering at de skal slås sammen, mens andre fortsetter omtrent akkurat som i dag.

I alle arbeidsgruppene som skal foreslå modeller for instituttstruktur sitter det studenter. Som et resultat av NTNU sin gode tradisjon med å involvere studentene i alle ledd av organisasjonen, ser vi at studentene er med på å bestemme. Det har skjedd helt fra plasseringen av studieprogram til fakultetene, til den pågående prosessen med å lage modeller for fakultetenes instituttstrukturer. I disse dager sendes modeller ut på høring til relevante instanser. Studentrådene er en selvsgatt høringsinstans. Og dersom du har innspill til hvordan instituttene bør se ut, så kan du ta kontakt med din nærmeste tillitsvalgt.

SAMFUNDETLEDER

Leder Øyvind Arend Hallvig Bentås for Studentersamfundet i Trondhjem

Seriøst, redd Moholtkjellerne

I det godes tjeneste risikerer nå Sit og Velferdstinget å rasere noen av de fineste tilbudene vi har for studenter i Trondheim.

Det finnes i dag ingen reelle alternativer til kjellerne som dekker behovet etter stengingen. Samtidig sier de fleste i det offentlige ordskiftet at det er viktig at man på sikt fremskaffer alternativer. Forslagene til nå er tynne. Etter mitt syn er de ikke spesielt godt begrunnet, og kan potensielt også føre til at den gode kjellerkulturen dør ut.

Å håpe og tro at de ledige lokalene etter Moholt studentbarnehage skal kunne være i nærheten av å dekke det tilbudet og etterspørselen som finnes i dag, vitner om mangel på forståelse for hva kjellerne faktisk er. Det å håpe at NTNU kan få på plass erstatninger på campus er kanskje en løsning på sikt, men ligger også så langt fram i tid at det ikke er holdbart for en kultur som kanskje ikke kan vente i opptil ti år på nye lokaler.

Personlig synes jeg det er direkte skummelt at Sit

varsler at de ikke er villig til å ta hele regningen. Det er ikke urimelig å forvente at flere er med og bidrar, men studentenes egen samskipnad må kunne gå fram med et godt eksempel. Man får mye for pengene, og etter mitt syn er dette noe man burde kunne bruke penger på.

Etter fusjonen registrerer jeg også at enkelte skikkelser i studentpolitikken og samskipnaden mener at man ikke kan prioritere kjellerne når det finnes mange andre saker man også kan bruke penger på. Å sette seg i en påtatt hjelpeløshet og handlingslammelse er svakt, uprofesjonelt og respektløst overfor de som har lagt ned utallige timer, og er villig til å legge ned enda flere, for sine medstudenter. Å forsake en god sak for *kanskje* å kunne bruke pengene på en annen, gir virkelig ikke mening.

Man framhever visjoner om gode kår for studentfrivilligheten, men alt vi så langt sitter igjen med, er tomme ord.

STUDENTKVITTER

Følg oss på twitter.com/dusken.no

MacBook? Nei. Splitter ny termokopp? Neida. Svindeyr pensumbøker? Nope. Men bananen min. Den stjeler du. #NTNU
@helenus

Ettersom jeg er sånn en rebell, bruker jeg allværsjakke. Selv om jeg går på #Dragvoll.
@Egilanso

Et typisk eksempel på maktmiddel barn kan ta i bruk er hvorvidt motparten i maktkampen får mulighet til å overvære ens bursdagselskap. #dmmh
@Smashviksen

Ølkasting like populært på gulvet.. Men som en vis mann engang sa: "Det går bra så lenge det er kaldt!" #osloess #samfundet
@inge_asen

Akkurat som at du lider av "litt autisme", har jeg "litt kreft" og "litt aids".
@SiriOvern

...at det blir ikke holdt votering om hvorvidt vi skal ha votering på om vi skal ha votering likevel #samfundsmøte #generalforsamling
@Spitposten

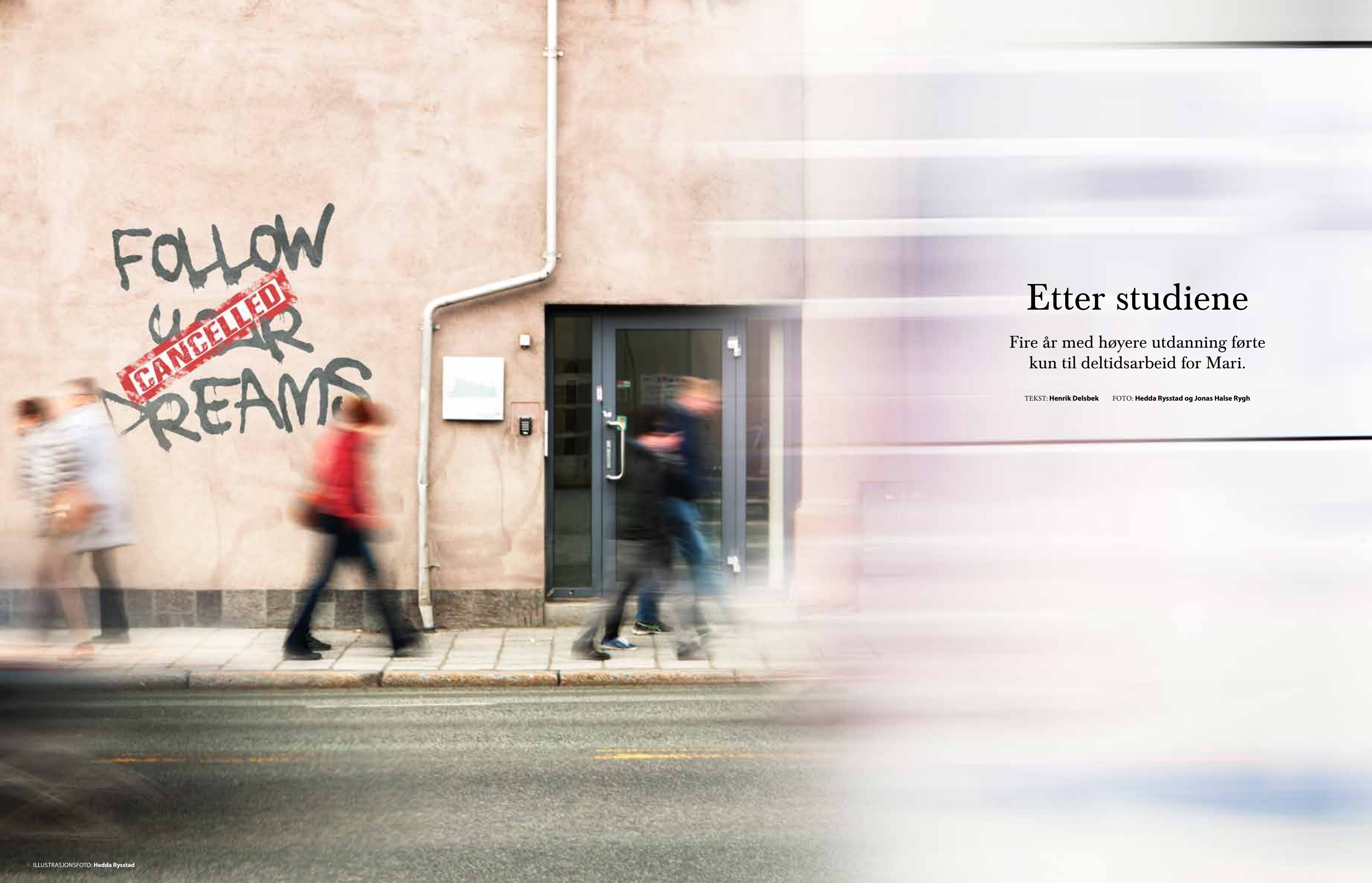
Awesome night with @daraobriain in Trondheim!! My sister is going to love it on saturday! Say Hi from mi! -Mikken/Maiken/Moiken ;) @MaikenStork

Puster lettet ut for at det fortsatt er ei hot dame som skal lede @velferdstinget. #stamp #damp @ldajodanovic #hotdaymthankyoumaam #VTalg @DLegenden

Når naboen spiller Beyonce kl 23 i eksamenstiden er det greit, men DDE og Hellbillies trenger jeg virkelig ikke å høre i det jeg sovner
@mariash

Fra DDE til Britney til High School Musical..... #festhosnaboen
@mariash

Etter studiene

Fire år med høyere utdanning førte kun til deltidsarbeid for Mari.

TEKST: Henrik Delsbek FOTO: Hedda Rysstad og Jonas Halse Rygh

Jeg hadde ikke valgt å studere fysioterapi hvis jeg hadde visst hvordan arbeidsmarkedet var. Solen skinner inn i gangene på Lade Arena. Et senter fylt med vanlige butikker. Før Mari Haugen begynte å studere ble hun ansatt her, på sportsbutikken XXL. Det var også der hun endte opp etter studiene.

- Etter jeg ble ferdig med turnus i 2014 fikk jeg et vikariat i Steinkjer. Først hadde jeg 80 prosent stilling i tre måneder, så 60 prosent i tre måneder, så 40 prosent i tre måneder, og siden i fjor sommer hadde jeg bare 20 prosent.
- Hun sukker litt, klart frustrert.
- Det går i prosent hele veien.

UTDANNET DELTIDSARBEIDER. *Fikk du et bilde av det vanskelige arbeidsmarkedet mens du studerte?*

- Litt. Vi fikk beskjed om at det kom til å bli nye jobber om fire til fem år da jeg startet å studere, fordi da kom de gamle fysioterapeutene til å gå av med pensjon. Det har de tydeligvis ikke gjort, sier Mari og ler.

Mellom sykkel- og skutstyr har hverdagen til Mari utspilt seg de siste årene. Butikkjobben har hun ikke noe imot, men hun er fortsatt ikke helt fornøyd med arbeidssituasjonen etter uteksamineringen.

- Jeg har vært kjempefornøyd på XXL. Jeg trives veldig godt med folkene her, og arbeidsmiljøet er veldig bra. Det er bare veldig kjipt når du har brukt tid og penger på en utdanning, men ikke får brukt den. Også er det noen ganger at kunder oppfører seg veldig nedlatende, og sier frekke ting. At jeg «bare» er en butikkansatt. Så jeg har stor respekt for de som har jobbet heltid i butikk i mange år. Jeg klarer meg fint som deltidsarbeider, men jeg hadde aldri klart en heltidsstilling.

Mari har nå endelig fått seg et nytt vikariat. Dette på 100 prosent. Det varer kun ut august, og er ingen fast stilling.

- De fleste fra klassen har kun fått seg vikariater. En venninne av meg fikk seg ikke jobb på et år. Mange sier at det er enklere å få seg jobb hvis man reiser ut i distriktene, på de mindre stedene. Jeg har søkt ute i distriktene også, men har ikke fått jobb der heller, forteller Mari.

IKKE ALENE: Mari er ikke den eneste på XXL med utdanning. Noen av de hun jobber med har bachelorer i samfunnsfag, og en er tidligere petroleumsstudent.

RÅDGIVNING OG VEILEDNING. På Thora Storm videregående skole sitter skoleelever henslengt bortetter gangene. Noen skriver iherdig på skoleoppgaver, mens andre slapper av og prater med vennene sine. Fra høytalerne dunder årets russelåter. En påminnelse om at slutten av skoleåret nærmer seg. Eksamenstiden er rett rundt hjørnet, og for noen av elevene betyr det slutten på grunn-skolen og valg av et videre studie.

På et lite rom i andre etasje har Gunnar Thorbjørnsen kontor. Han er lektor i norsk hovedfag og underviser på skolen. Siden 1993 har han jobbet som rådgiver, og har hjulpet ungdom med å velge en retning videre i livet.

- Når det gjelder yrker det er vanskelig å komme seg inn i er det jo bare å se på opptakskravene ved universiteter. Snittene på noen av fagene på Gløshaugen, eller på medisinstudiet på Øya, sier sitt om den høye pågangen der. Vi har også fag som psyk-ologi hvor vi ser det samme. Så vi bruker mye tid på å diskutere dette med elevene, og om den yrkes-retningen de ønsker vil være realistisk for dem.

Som rådgiver synes Thorbjørnsen det er viktig

å holde seg oppdatert på endringer i arbeidslivet i Norge. Rundt om på kontoret ligger det blader og bøker som fokuserer på samfunn og forskning. Han bemerker også at denne interessen for samfunnet er noe som kommer naturlig for ham, ettersom han underviser innen politikk og sosiologi.

– Det er ingen som har lyst til å låne deg penger når du sier at du har et vikariat i to-tre måneder.

MARI HAUGEN

- Vi snakker ikke bare om yrker det er vanskelig å komme inn på. Det er også viktig å veilede elevene når de skal studere et fag som ikke gir noen klar jobb. Hva skal man bli hvis man for eksempel studerer antropologi? Der er ikke svaret så lett å gi.

DEN INDRE MOTIVASJONEN. Thorbjørnsen ser at elevene har problemer med å velge noen studier fordi de ikke retter seg mot et spesifikt yrke.

- De studiene hvor man kan bli mye forskjellig,

og de fagene som ikke er profesjonsstudier, kan være litt vanskelige. Faren til en elev jeg hadde var antropolog, og han jobbet som forsker på Statoil. En annen antropolog jobber her på skolen.

Samtidig mener han at det viktigste å tenke på når man velger utdanning ikke nødvendigvis er det framtidige arbeidsmarkedet, men heller hva man selv vil gjøre.

- Noe jeg har fått veldig stor respekt for gjennom tiden min som rådgiver, er elevens indre motivasjon. Jeg har sett så mye av den, og den bringer fram stor innsats. Du kan få til alt hvis du vil. Det gjelder jo ikke alle, men den indre motivasjonen er viktig, forteller Thorbjørnsen.
- For en som har brennende lyst til å bli petroleums-ingeniør, er det kanskje ikke så dumt allikevel, selv om det kan være vanskelig i dagens marked. Kanskje det er der man gjør det best. Og hvis du blir veldig god til en ting, tror jeg at det alltid er noen som vil fange det opp, understreker han.

OLJEKRÆSJET. Joakim Blix Prestmo er utdannet samfunnsøkonom og er doktorgradsstipendiat ►

Tre på Dragvoll

Dragvoll er kjent for å være en utdanningsinstitusjon hvor det er vanskelig å bestemme seg for hva man skal arbeide med i framtiden. Vi spurte tre studenter på campuset om deres framtidsutsikter.

Anette Sæther, masterstudent innen funksjonshemming og samfunn

Har du en plan for hva du skal jobbe med etter utdannelsen?

- Absolutt ikke. Skal bare fokusere på å komme meg ut i jobb. Vet at det ikke er en selvfølge, selv som masterstudent.

Valgte du studiet på grunn av at du var interessert i temaet, eller fordi du trodde det var relevant for arbeidsmarkedet?

- Primært interesse. Jeg synes nesten det skulle vært obligatorisk å få et praksisopphold i løpet av et masterstudie. Det føles litt avskjært fra arbeidslivet. Jeg har gått på Dragvoll i seks år, og har ikke hørt noe snakk om jobb etter studiene.

Sondre Dale, bachelorstudent i historie

Hva tenker du å jobbe som etter utdannelsen?

- Litt usikker. Tenker vel å jobbe i et departement, eller jobbe som lærer kanskje.

Er det vanskelig å vite hva du skal gjøre etter utdannelsen?

- Litt, men jeg har ikke akkurat tenkt så mye over det. Tar utdannelsen først, så ser jeg hva det blir til.

Er du bekymret for å finne deg jobb etter studiene?

- Egentlig ikke. Jeg vet det er mange som bekymrer seg for det, men jeg tror egentlig det kommer til å gå fint.

Anna Svisdal, masterstudent innen fransk

Har du en plan for hva du skal jobbe med etter utdannelsen?

- En klar plan vil vel være en overdrivelse. I og med at jeg holder på med språk er det jo veldig bredt. Alt fra kommunikasjonskonsulent til språkvasker og oversetter.

Har det vært vanskelig å finne ut hva dere skal gjøre videre?

- Jeg personlig synes det er en utfordring at man holder på med mange forskjellige ting. Tror det spesielt er kommunikasjonen mellom arbeidslivet og det vi kaller «Dragvoll-fag» som ofte er litt svak. Mange av de andre studentene har jo jobber når de er ferdige med studiene. Gløs har det litt artig på våre vegne.

INGEN PRIVAT PRAKSIS: Mari Haugen kunne ha startet opp en egen privat klinikk etter utdanningen, men det ville ha krevd store mengder kapital.

FYSIOTERAPI&ARBEIDSMARKED

- En fysioterapeut er en fagperson innen helse knyttet opp mot bevegelse og kropp. Det jobber med å behandle og forebygge skader knyttet til aktivitet.
- Fysioterapeuter blir enten ansatt kommunalt eller privat. De kommunalt ansatte er ofte billigere, ettersom Helfo betaler deler av regningen for pasienter. Private aktører er derfor dyrere med mindre de har en driftsavtale med kommunen.

Kilde: Helsenorge.no

på NTNU. Han har jobbet for Statistisk sentralbyrå, har undervist i makroøkonomi, og jobber med å se de store linjene innen norsk økonomi. Av hendelser som har hatt innvirkning på de næringene som i dag er lønnsomme, peker han spesielt på finanskrisen og oljeprisfallet i 2014.

Er det noen næringer hvor det er spesielt vanskelig å komme seg inn i arbeidsmarkedet for tiden?

– Helt klart oljeindustrien. Det er blitt adskillig høyere arbeidsledighet på stort sett hele Vestlandet og Sørlandet, og til dels også i Telemark. Da spesielt steder hvor det ikke er så mange alternative arbeidsplasser til hjørnestensbedriftene som har nedbemannet det siste året.

Hvilke yrker tror du kommer til å stå sterkt i framtiden?

– Jeg tror at programmeringskunnskaper og god IT-kompetanse vil være helt avgjørende framover.

Innen de fleste fagfelt vil jeg tro at det vil bli stor grad av automatisering. Hvis du er i stand til å beherske de verktøyene som er en del av automatiseringen, vil du i større grad være attraktiv i arbeidsmarkedet. Samtidig presiserer han at personer med mye kunnskap alltid vil være ettertraktet.

– Sett fra en students perspektiv er jeg ganske sikker på at hvis man har en god faglig utdanning som innehar den tilstrekkelige kompetansen, så vil det nok være relevant uansett.

USIKKERHET. Mari Haugen prater letthjertet med kollegaene sine på XXL når hun passerer butikken. Selv om utendørsaktiviteter er noe som har engasjert henne, er det en annen grunn til at hun valgte studiet sitt.

– Jeg ville jobbe med barn og unge. Da var valget

mellom fysioterapi og lærer. Jeg valgte fysioterapi, ettersom jeg alltid har syntes det har vært spennende med sport og trening. Det er bare dumt at det utdannes for mange fysioterapeuter i forhold til mengden arbeidsplasser.

Selv om Mari trives godt i vikariatene hun har hatt som fysioterapeut, er det ikke alltid lett å holde seg positiv. Stadige nedskjæringer har preget jobbene hennes i kommunen, og den ustabile økonomiske hverdagen fører med seg flere problemer.

– For min del har jeg kun hatt arbeidsavtaler for

tre måneder av gangen. Det er aldri noen garanti for hvordan økonomien kommer til å være. I tillegg skal du betale ned på studielån, du har kanskje bil, og du har andre faste utgifter. Du har ikke noen mulighet til å få boliglån. Det er ingen som har lyst til å låne deg penger når du sier at du har et vikariat i to-tre måneder, sier Mari.

– Man lever i en liten drømmeboble når man kommer ut av skolen, også møter man virkeligheten. Nå svartmaler jeg det jo veldig, men det er litt sånn det føles til tider. **UD**

– For en som har brennende lyst til å bli petroleumsingeniør, er det kanskje ikke så dumt allikevel, selv om det kan være vanskelig i dagens marked.

GUNNAR THORBJØRNSEN,
Rådgiver på Thora Storm
videregående skole

PETROLEUMSPROBLEMER: Etter oljeprisens fall i 2014 ble det langt færre stillinger for petroleumsingeniører. Prestmo kan fortelle at dette har ført til store arbeidsledighetstall i bransjen.

OPPDATERT: Thorbjørnsen holder seg oppdatert på statistikk og svingninger i arbeidsmarkedet for å kunne rådgive elevene sine.

Mesternes huler

Leveringsfristene nærmer seg med stormskritt, og masterstudentene lukker seg inne på lesesalene. Hvordan utarter egentlig livet seg der?

TEKST: Svein Amund Åstebøl Hansen FOTO: Lasse Georg Tønnessen

PARTNERNE.

– Vi er som et ektepar.

Christoffer Hagen og hans prosjektpartner Bendik Molnes deler pult på arkitektnegnesalen på Gløshaugen. Innleveringsfristen på diploma-prosjektet nærmer seg, og Christoffer tilbringer mer tid med Bendik enn med kjæresten. Sånn må det bare bli.

Det har samlet seg tre-fire kaffekopper hos Christoffer. En av dem er mistenkelig lik den man kun får hos Café Ni Muser. I morgensrushets hui og hast har han slengt med seg et helt brød og en boks makrell i tomat. Den energien kommer nok godt med.

Skisser av prosjektet er hengt opp rundt pulten. Den kraftige datamaskinen og den solide datamusa blir et naturlig midtpunkt. To ruller med papirteip ligger henslengt, og ser ut til å være i bruk regelmessig. Tapetkniven og saksen er potensielle drapsvåpen, men samarbeidet mellom Christoffer og Bendik er imidlertid upåklagelig.

– Småpratning er på en måte akseptert her. Det er det som kanskje er forskjellen fra andre lesesaler. Vi diskuterer oss fram til løsninger.

I 3D-programmet gutta bruker synkroniseres endringene som blir gjort, og biblioteket de tegner ser fantastisk ut.

– Vi jobber faktisk best når vi kun bruker én skjerm.

Det å gå rundt i tegnesalen på jakt etter ideer, synspunkter eller inspirasjon fra de andre prosjektene hjelper også på kreativiteten.

Så dere krangler ikke eller går lei av hverandre?

Gutta ser på hverandre. Bendik svarer.

– Nei, det har egentlig gått veldig bra. Ingen av oss er særlig bastante.

Og dere klarer å holde et slags system her?

– Veilederen vår kommer innom i ny og ne, og tvinger oss til å ha et. Hvis ikke kan det skli helt ut, forteller Christoffer og peker bort på kalenderen.

Plassen rundt pulten preges av imponerende modeller, en halvtom limflaske, enda en tapetkniv og tynne planker. For det meste fliser som ikke er ryddet bort. Kort sagt et tilfredsstillende orden i kaoset.

Får du konsentrert deg da?

– Ja, ofte med musikk på øret og et støyreruserende headset. Det var absolutt verdt pengene og er et must, sier Christoffer.

SKREKK OG GRU.

Utenfor sin masterleseplass på Dragvoll står filosofi-student Erlend Kirkevold og hvisker. Det er lytt inn til lesesalen der han skriver på sin master med temaet skrekklitteratur og filosofisk pessimisme. Pessimistisk eller ei, det kledeligeskjegget, tøflene og hans nysgjerrige øyne skremmer ikke noen i dagslys.

Om det tragiske, The Philosophy of Horror, og Nietzsches Tragediens fødsel er noen av titlene som danner rammen rundt plassen til Erlend. Boken på bookstanden er full av post-it-lapper. Et armbåndsur ligger ved siden av en robust kulepenn, og like over står tekoppen. Teposen er allerede blitt kald.

Når klarer du å jobbe best?

– På kvelden, og jeg bruker lang tid på å komme i gang. Akkurat som en dampmaskin.

Erlend flirer. Flere av semesteroppgavene har han skrevet natten før innlevering.

– Jeg har kommet meg unna slike tidsknipen før, så det skal gå greit med denne også, sier han og minner seg selv på at det er tre uker til fristen.

Inne på pulten står det en liten genistrek, en såkalt bookstand. Den fikk Erlend for en femtilapp på Ebay. Selve boken løftes opp og fram, og sidestilles med den allmektige macen.

Som selverklært B-menneske kommer han som regel på skolen i 12-tiden, og liker å sitte helt fram til siste buss går hjem igjen.

Får du fokusert på arbeidet?

– Ja, jeg setter på *Rainy Mood* og plugges inn øreproppene. Da går det bra.

Han jobber også hos byggsikring på campus, og har dermed tilgang på en massasjestol. Det hjelper på.

Pleier du å koble av på andre måter?

– Jeg går en tur og får meg litt frisk luft. Eller så ordner jeg meg en kopp kaffe med *aeropressen*.

Er det noe som irriterer deg på lesesalen?

– Ja, jeg blir lett irritert av lyder. Og det å spise på lesesalen er ikke greit. Det bråker. Lukter gjør det også.

De fleste har imidlertid allerede spist lunsj før Erlend har rukket å stå opp og kommet seg til Dragvoll.

Han smiler lurt. Øynene med.

Hva ser du mest fram til?

– Å få tilbake livet mitt, avslutter Erlend, før han rusler tilbake til plassen og skrekklitteraturen sin.

Mon tro om læreren med vrangforestillingen figurerer i den. **UD**

GJETT HVEM

Ser du hvem som hører hjemme på hvilken lesesalplass?

1. Sofie Kirkemo, didaktikkstudent

2. Erlend Kirkevold, filosofistudent

3. Christoffer Hagen, arkitektstudent

Svaret finner du nederst på forrige side!

Fra lesesal til Lerkendal

Han prøver så godt han kan å sjonglere studier ved siden av jobben som fotballspiller i Rosenborg. Yann-Erik de Lanlay er langt fra den typiske student.

TEKST: Ruben Haugland FOTO: Silje Krager

YANN-ERIK DE LANLAY

- **Alder:** 23 år.
- **Yrke:** Fotballspiller.
- **Klubb:** Rosenborg, tidligere Viking og Vaulen.
- **Landskamper:** Fem.

– Vi kommer også fra skoleavisen, sier vi til de tre småguttene fra Melhus som er de første som møter oss når vi entrér «Brakka».

– Nææh, det tru æ itj på.

De 12-13 år gamle guttene forteller oss at de også har et intervju på agendaen og har forberedt 32 spørsmål til sitt store forbilde Pål André Helland for skoleavisen.

– Dere må spørre hvor god han er i FIFA, nevner jeg kjøpt.

De ser på hverandre med store øyne og brede smil.

– 33 spørsmål.

Vi sitter i sofaområdet ved resepsjonen på «Brakka», klubbhuset til Rosenborg. Her foregår mesteparten av det administrative i ballklubben Rosenborg. Ansatte og spillere tusler rundt i lystig og spøkefullt humør, og vi har god utsikt inn til kantinen og dagens lunsj.

Mens vi venter på de Lanlay får guttene fra Melhus lirt av seg 66 kvikke spørsmål til henholdsvis André Hansen og Pål André Helland. Vi sitter og overhører. Etterhvert får vi øye på «Yanni», kallenavnet til og med de ansatte bruker på Yann-Erik de Lanlay.

USIKKER PÅ STUDIEVALG. – Jeg har hørt mye rart opp gjennom årene. Til og med kompisene mine sier feil, medgir han når vi spør hvordan man egentlig skal uttale etternavnet hans, som er av fransk opprinnelse.

Yann-Erik ble i fjor fotballspiller for seriemesterne i Eliteserien, Rosenborg. Det ikke mange vet er at han også er student. Han studerer petroleumsteknologi ved Universitetet i Stavanger, men har tatt en pause siden han kom til Rosenborg fra Viking sommeren 2015. Nå vurderer han å skifte studium.

– Jeg er litt villrådig på hvilket studium jeg skal begynne på til høsten her i Trondheim. Jeg har satt opp ti forskjellige studieløp inne på Samordna opptak. Alt fra fysio og lektor til noe innenfor idrett og mennesker.

Han har allerede opparbeidet seg en del studiepoeng på det nåværende studiet, men er usikker på veien videre.

– Det er ikke alltid lett å velge når man er 19 år. Du blir lett påvirket av omgivelsene rundt deg. Mange av kompisene mine her oppe studerer for å bli ingeniører. Min far, storebror, og mine tre søskenbarn er også ingeniører. Så da blir det litt sånn «hmm kanskje jeg øg bare skal ta det da?», humrer han, før han tar en slurk av grønnsakssmoothien han har tatt med seg fra kantinen.

KAMERATKOLLEKTIV. – Jeg har kjøpt en leilighet som ligger ett minutt fra Rema, ett minutt fra Gløshaugen og to til tre minutter fra Lerkendal. Det er vel egentlig kun de plassene du finner meg, sier han og ler.

Etter han kom til Trondheim har han flyttet inn i kollektiv med to barndomskamerater fra Stavanger. De studerer også til å bli ingeniører, henholdsvis marin teknikk og bygg.

Han bedyrer at det er et rolig og seriøst kollektiv.

– Det er imidlertid de gangene jeg har bortekamp og er ute og reiser annenhver helg at musene danser på bordet. Da har det hendt at de har tatt seg en fest, forteller han mens han fullfører smoothien sin.

Selv er han påpasselig med alkohol og drikker meget sjeldent.

– Det hender at jeg har blitt med et par ganger på Samfundet. Det er helt fantastisk å se en litt annen verden enn den jeg er vant til med fotballen, forteller han entusiastisk.

UVANT Å LAGE MIDDAG SELV. – Akkurat nå er det ganske herlig. Jeg får fokusere fullt på fotball, men det kommer nok til å bli litt stress til høsten, sier han og utdypet at det kan bli tøffere framover å kombinere fotballen og studier. Nå som han har flyttet ut fra foreldrene hjemme i Stavanger ligger ikke alt like godt til rette, og han må for eksempel lage middag selv.

– Nå midt i sesongen har vi tre kamper i uken og mye reising. Kombinert med eksamenstid tilsier det veldig mye stress. Så jeg har gjort det slik at jeg bare tar ett fag om våren og heller flere på høsten.

Tar du fire til fem fag på høsten da?

– Nei, det ville vært umenneskelig. Det er ikke bare meg her i Rosenborg som studerer. Det er nok mer vanlig å bruke dobbelt så lang tid på studier enn normert tid, vi har tross alt en fulltidsjobb som innebærer mye mer enn de 90 minuttene på banen.

Drømmen er å flytte fulltidsjobben til utlandet en dag i framtiden og han har bestemt seg. Blir han kjøpt av en utenlandsk klubb får studiene vente.

– Da blir det 100 prosent fokus på fotballen. Drømmeovergangen hadde vel vært England da. ►

IKONISK ARBEIDSPASS: Lanlay har en litt annerledes hverdag enn de fleste. Hver uke spiller han for nesten 20 000 mennesker på én av Norges mest kjente fotballstadioner.

– Vi har tross alt en fulltidsjobb som innebærer mye mer enn de 90 minuttene på banen.

For eksempel Manchester United, selv om de sliter litt for tiden, sier han litt blygt, men et lite smil dukker opp som bekrefter at hjertet hans ligger i den røde delen av Manchester.

– Det tror jeg er drømmen for de fleste unge fotballspillere, å komme til utlandet. Selv om det nok er litt utenkelig for min situasjon akkurat nå.

BANEBYTTE. Yann-Erik slo gjennom som fotballspiller for Viking samtidig som han begynte på studiene rett etter videregående. Etter 127 kamper, som Viking-spiller møter han de nå på motsatt banehalvdel. Nylig spilte Rosenborg mot Viking hvorav Yann-Erik bidro til at Rosenborg vant 4-0 på Lerkendal.

– Klart det er spesielt. Stavanger er jo byen min, så jeg har jo et nært forhold til Viking, men nå har jeg spilt mot de et par kamper så det har mer eller mindre avtatt. Det vil alltid være litt spesielt, svarer han, tydelig lei spørsmålet om det omdiskuterte klubbskiftet.

Han var med på å vinne seriegullet forrige sesong og er godt i gang med sin første fulle sesong

som Rosenborg-spiller. Det har vært mye reising til treningsleirer, som gjør at han ikke har fått sett så mye av Trondheim som han selv sier han burde.

– Jeg føler jeg burde besøkt Nidarosdomen, bare gått tre meter inn og sett hvordan det ser ut, liksom. Det burde jeg få til på disse fire årene her.

Han referer til kontrakten han har med Rosenborg som varer ut 2019-sesongen. Nesten åtte millioner inkludert mulige framtidige klausuler mottok Viking for lynvingen fra Vaulen. Selv er han usikker på om han er verdt så mye penger, men påstår at han aldri har følt presset som følger med en slik overgangssum.

Hva liker du å koble av med når det blir hektisk i hverdagen?

– Han ene jeg bor med spiller gitar, så han prøver å lære meg det. Jeg har holdt på siden i høst, men når jeg kom til F-grepet begynte jeg å slite litt. Så det går litt sent. Ellers så har vi playstation i kollektivet så det blir et par kamper der.

Fifa?

– Da blir det dårlig stemning i leiligheten. Det betyr mye å vinne de kampene, sier han med en

lattermild tone, og presiserer at det faktisk blir dårlig stemning i kollektivet når én vinner og én taper skal kåres i en Fifa-duell mellom siddisene.

FOTBALL FORAN FRIVILLIGHET. – Min bror spilte et par år for NTNUI her i Trondheim og var frivillig på UKA. Jeg synes det er helt fantastisk med den studentkulturen som finnes her i byen. Jeg spiste faktisk på Lyche her om dagen. Stemmer det at alle der jobber frivillig? Wow, utbryter han.

Når han hører ordet Lyche kommer spillerkoordinator i Rosenborg, Harald Pedersen, fram fra kulissene med en vaskeekte trønderdialekt.

– I gamle dager het Lyche faktisk Puben, noe som var en jævlig populær restaurant i sin tid, skyter han inn.

– Dessverre ser jeg nok ikke for meg at det blir noe mer studieliv enn forelesninger og eksamen for min del. Selvfølgelig skal jeg være med på fadderuken for å bli kjent med de jeg skal studere med, men den blir nok edru for min del, avslutter de Lanlay. **UD**

Norge i rødt, hvitt og blått

GJENDIKTET AV: Eirik Vågeskar
ILLUSTRASJON VED: Katrine Gunnulfson

1. Hvorhen du drar langs kyst og fjord, der fuglene flyr lett som flor, der i det kalde nord, der bølgene mot berget slår, der fedrene i tusen år har bedret livets kår finner du dersom du borer et hull et reservoar fylt med tjærefarget gull.

Blått en time fra kysten, der framme, står en bergknatt mot bakgrunn av hvitt. Se! En plattform med rødstenket flamme. Ja, den pumper, og gullet er ditt.

Du får ei lenger hvitting på kroken, men, da blåss, du har sikkert forstått: Den kurerer hvert rødtall i boken. Den er Norge i rødt, hvitt og blått.

2. En vårdag inni Oslo by, en morgen på Huk aveny, som dufter lett av spy, der møtes nå to unge russ som nylig rullet rundt i buss og vekslet mer enn suss. Hun holder i hånden en blåfarget test. Nå er hun på tjukka, og livet går mot vest.

Hun er rød som tomater av anger med den blåøydes tårer på kinn. Det er hvitterlig sant: Hun er svanger. Hun er flagget som vaier i vind.

Han er kritthvit og skinner av svetten, men en brannbil i rødt har han fått. Hvis han blåneker, må han i retten. De er Norge i rødt, hvitt og blått.

3. Folk søker her et liv i fred, men blir de mange, får de se å dra et annet sted. Her inne bor den rene slekt, som i hvert bidig livsaspekt skal ha det helt perfekt. For vi trenger penger til sjampis og vei, og ble du'kke født her, så er det synd for deg.

Vi er inngjerda blåklokkeenger; hvitenskapelig best, har vi hørt. Vi ser rødt hvis du koster oss penger, men er snille; man blir nesten rørt.

La det høres i verdens nasjoner: Ikke kom hit, vi har det for godt. Vi er heldige fem millioner. Vi er Norge i rødt, hvitt og blått.

Jakten på «matches»

Datingkulturen er i endring. Tinder og Happn har tatt over sjekkemarkedet.

TEKST: Idunn Saltnes Skjerdingsstad ILLUSTRASJON: Inger Sidonia Krajci

Vi har alle vært der, på søken etter en å dele en kopp kaffe med. Drømmemannen, drømmedama, you name it. Når vi nå kan benytte oss av apper og nettsider for å finne vår utkårede, blir søknadsprosessen litt annerledes.

Det tilfeldige møtet på gata er ikke lenger like myteomspunnet som tidligere. Med appen Happn tar det kun et par sekunder fra dere delte et blikk til du kan sende en «charm» og uttrykke din interesse. Med Tinder får man opp forslag til hvem man kan passe godt sammen med. Sier bildet «ja! Dette vil jeg» sveiper du til høyre. Om bildet ikke appellerer i det hele tatt, er det fort gjort å sveipe til venstre uten å ha lest den beskrivende teksten i det hele tatt.

Det har dannet seg en kultur hvor det er vanlig å dra ut på Tinder-dates, og hvor man ikke er flau over å si at man har møtt kjæresten på Tinder eller andre datingsider. Selv om Trondheims kjæreste-garanti ikke står ved lag lenger, er det mye som tyder på at Tinder er en datingform som er kommet for å bli.

— Jeg møtte kjæresten min på Tinder, og vil definitivt kalle det en solskinnshistorie, forteller tidligere masterstudent Annette Jakobsen.

Positiv funksjon

I 2015 skrev Jakobsen en masteroppgave om sjekke-appen Tinder, og om hvordan den ble brukt av unge voksne. Hun mener appen har bidratt positivt når det gjelder sjekking. Når vi ringer henne sitter hun og kjæresten og spiser frokost.

— Vi har aldri hatt en stor datingkultur i Norge. Vi er ganske tilbakeholdne når det kommer til sjekking i det offentlige rom, og den digitale datingkulturen har vært med på å endre dette.

Hun legger til at selv om flere mener det er dumt å date på nett, har det bidratt til at flere tør å prøve seg.

— Jeg tror ikke et nei på Tinder eller Happn er like ille som et nei på treningssenteret eller gata, sier hun.

Sukker for de partnerkåte

Morten Gulliksen er en av gründerne bak datingsiden Sukker.no, og forteller at nettsiden har omtrent samme funksjon som Tinder, med sveiping og «liking» av bilder. Men der Tinder i stor grad fokuserer på bilde og utseende, prøver Sukker å finne personer som passer godt sammen basert på profil, interesser og hva man er på utkikk etter.

— Det er langvarige forhold som er i fokus hos oss, og de fleste som bruker tjenesten er ofte litt eldre. De er ikke nødvendigvis ute etter et tilfeldig ligg, sier han.

Gulliksen forklarer at de fokuserer på å sette sammen personer som søker det samme, enten det er snakk om å finne en sexpartner eller et mer seriøst forhold. På spørsmål om hva datingappene gjør med vårt forhold til andre mennesker, svarer han at det avhenger av hva daten handler om.

— På Tinder er det nok andre intensjoner enn kjærester som er i fokus. Man farges selvfølgelig av sånne møter, og mange blir nok «profesjonelle» sjekkere når man dater mye rundt, sier han.

Gulliksen understreker at når man møter personer man har mye til felles med, blir man automatisk mer interessert, som gir en god og trygg følelse uavhengig av om man møttes på nett eller på en kafé.

På søken etter uforpliktende sex

Selv om datingmarkedet er i endring, er det ikke alle som ønsker å date og kommunisere via nett. Sjekkeinstruktør Espen Korsvik jobber i Dating Adventure, og har spesialisert seg på å lage kurs for

menn som ønsker å komme ut på markedet. Målet er at de skal bli flinkere til å flørte. Kursene hans retter seg spesielt mot dem som ønsker å flørte ansikt til ansikt, men han nekter ikke for at sjekkeapper kan ha en positiv rolle.

— Alle er ikke like tøffe, og nettdating kan være en litt enklere måte å flørte med andre på. Hvis nettdating funker for noen er jo det greit, det er en enkel måte å skaffe seg en date på. Tinder er sånn sett genialt, sier Korsvik.

Han mener at forskjellen på Tinder og Sukker i stor grad handler om hva folk er ute etter. På Sukker skriver man gjerne lengre tekster om seg selv, og brevform er mer vanlig enn korte meldinger. Selv om Tinder har ført til flere par, er det et faktum at dette er en app hvor man kan gå mer rett på det seksuelle, uten at det er et problem. Han legger til at det finnes ulike typer mennesker og agendaer der ute.

— Dersom man ikke er interessert i det seksuelle så fort, kan man framstille seg selv på en annen måte. Det er enkelt og greit, og man møter nesten alltid noen som er på samme sted som deg selv.

Det er mange måter å tilpasse Tinder på. Noen fokuserer på utseende og prøver å finne noen de

kan ha uforpliktende sex med, andre ønsker å treffe likesinnede og innlede et seriøst forhold. Jakobsen understreker at det er viktig å være tydelig på hva man vil. Dette kan kommuniseres gjennom bilder og tekst på profilen så vel som i chatterommet.

— Slik kan man spare seg selv og andre for tid, og unngå misforståelser, sier hun.

Førsteintrykket viktigst

For noen kan det være en avhengighetsfaktor å få mange likes på Tinder, mens det for andre kan virke svært negativt. Senest i februar publiserte Aftenposten et innlegg fra «gutt 22» der han skrev om hvordan det føltes med få eller ingen matches. Dette er et problem flere kjenner seg igjen i. Jakobsen sier at selv om førsteintrykket avhenger veldig av profilbildet, er det så mange forskjellige brukere der ute at man nesten alltid vil finne noen som matcher med deg.

— Da jeg gjorde undersøkelser til masteroppgaven min, oppdaget jeg at gutter og jenter ser Tinderprofiler på ulike måter. Der gutter er mest opptatt av det første bildet, bruker jenter ofte mer tid og energi på en profil. Da handler det om å finne ut av hva en person liker å gjøre, om han har jobb

eller ei, og hvilken sosial gruppe han tilhører, forklarer Jakobsen.

Kvinner mer selektive

På spørsmålet om hvordan man promoterer seg selv på en best mulig måte, mener de intervjuede at bildet er noe av det viktigste.

— Et bra profilbilde er det første du ser. Da snakker vi god kvalitet og et bilde som beskriver hvem du er. De berømte selfiene fra et småkjipt bad sier mye om en person, og er nok ikke det første man ser etter, forteller sjekkeinstruktør Korsvik.

Gulliksen i Sukker.no har et litt annet syn på saken. Han mener det er viktig med en profil som bruker mye humor og ikke er for lang. Han legger til at det er viktig at det ikke blir for mye «meg, meg, meg» — noe som kan bli svært kjedelig i lengden.

Jakobsen er enig i at et bilde kan si mye om deg, og legger til at det er viktig med en balansegang og kombinasjon av ditt ærlige selv og et attraktivt bilde.

— Det er aldri gøy å møte opp på date med en fyr du føler kan bli den rette, for så å innse at han har løyet om så å si alt, avslutter hun. **UD**

UNIVERSELL UTFORMING: Den gamle rampa ble erstattet med nye, bratte trapper.

Mrs. Ottervik, tear down this wall

I mai åpner en ny del av det som må være landets mest mislykkete jernbanestasjon.

TEKST: **Stefan Kaliski** FOTO: **Hanne Grønnestad**

De siste årene har Trondheim sentralstasjon vært et sted preget av en voldsom utbygging. Mye av den opprinnelige stasjonen har blitt revet, og enda flere nye deler har kommet til. Både perrongene og terminalbygningen har blitt renovert, og et nytt hotell har kommet på plass. Om noen uker flytter de første leietagerene inn i Trappehuset, som er det siste tilbygget til den nye stasjonen. Hele stasjonskomplekset ligger langs Fosenkaia som en lang rekke legoklosser. Det er en mur mellom byen og fjorden, en mur av bygninger fra ulike stilperioder som ikke harmonerer med hverandre.

Lengst mot vest ligger det lengste av byggverkene, kanalhotellet P-hotels. Hotellbygningen er en rektangulær kloss, kledd med gråmalte blikkplater. Gråfargen står i stil til den nattsvarte asfalten som løper helt opp til grunnmuren. Her er det hverken gress, busker, eller andre planter. De evige nyansene av mørkt brytes opp av to store, røde hender. Hendene, som sikkert er ment å være et kunstverk, er stukket ned i et grått ventilasjonsrør. Vi får virkelig håpe at personen bak dette makkverket har lagt kunstkarrieren på hylla, og han ikke har blitt en dust som lever på kunstnerstipend. Vedkommende fikk uansett satt sin signatur foran denne hotellbygningen. En bygning som ligner mer på et motell langs en europavei, enn på et jernbanehotell i landets tredje største by.

Bratte trapper til 250 millioner kroner

Det er ikke bare P-hotels som virker lite egnet for en by på størrelse med Trondheim. Den nye perrongen er også kraftig underdimensjonert. Stasjonen som har blitt pusset opp for 250 millioner kroner er nå både styggere og mer upraktisk enn det den var før renoveringen. Som på P-hotels er det også her de mørke fargene som gjelder. Svarte tavler, lysarmaturer, og venteskur bøter ikke på en tiltagende vinterdepresjon. Det verste med ombygningen handler likevel ikke om estetikken, men om det praktiske. Nye trapper gjør turen fra perrongen og ut til et lite helvete. Tidligere kunne de reisende trille sine koffertor etter seg på de lange rampene som forbandt perrongene med avgangshallen. Da stasjonen ble pusset opp ble rampene erstattet med steile, trange trapper, uten at det ble bygd noen ekstra heiser. En trapp er tydeligvis bedre for rullestolbrukerne enn en litt for bratt rampe. Trappa, som er mye smalere enn den tidligere skrågangen, fører til at det blir trengsel når et regiontog ankommer stasjonen. Tidligere tok det et par minutter å komme seg av toget, fra perrongen og ut på gata, en tur som i dag gjerne tar fem ganger så lang tid. Folk med tunge koffertor sloss om plassen i heisen og i trappa. Situasjonen har heller ikke blitt bedre for den rullende garde, som nå må trille inn i to heiser før de kommer seg ut fra stasjonen.

«Det er en mur mellom byen og fjorden, en mur av bygninger fra ulike stilperioder som ikke harmonerer med hverandre.»

Fra hummer til hurtigmat

Over stasjonsområdet ligger nok en stor og uformelig kloss. Det nye næringsbygget, Trappehuset, henger som et lavt tak over perrongen, en løsning som gjør at vi kjenner et lite snev av klaustrofobi. Også her er svart den foretrukne fargen. Svarte metallplater rammer inn husets små og avlange vinduer. Konstruksjonen, som ikke er spesielt høy, framstår likevel som massiv der den er med på å blokkere utsynet til himmelen og sjøen. I denne nye, men nitriste bygningen skal det foruten kontorer komme en bakerikafé og et hurtigmatsted som kaller seg selv for røtisseri. Ett av problemene med stasjonen har vært at den ikke har noe ordentlig serveringstilbud. Enhver jernbanestasjon med respekt for seg selv har sin egen restaurant, men etter den famøse oppussingen forsvant serveringstilbudet ved Trondheim S. Det vi står igjen med er Narvesen, som byr på vann med cappuccinosmak, og boller bakt med luft, men uten kjærlighet. Om et røft røtisseri, som ikke engang ligger i tilknytning til ventehallen, kan bli en god erstatning for en jernbanerestaurant er heller tvilsomt.

De rullende er viktigere enn de gående

Problemet med hele dette store området er at det ikke er bygget med tanke på hverken estetikk eller

funksjonalitet. Mørke farger, kombinert med billige og upraktiske løsninger dominerer. Det er heller ikke tatt hensyn til den eksisterende bebyggelsen. Trondheims gamle stasjonsbygning fra 1882 virker merkelig malplassert der den ligger vegg i vegg med P-hotels. Kommunen burde her ha lagt støre press på utbyggeren, som helt ser ut til å mangle estetisk sans. Et annet problem er de altfor strenge kravene til universell utforming. «Engylden regel innen universell utforming er at bygninger og uteområder tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelser, også fungerer godt for alle andre.» heter det i byggeregelene. At en litt for bratt rampe tar mindre hensyn til bevegelseshemmede enn er smal trapp, virker helt merkelig. Hele byggingen er ikke annet enn et stort ressursløseri, der utbyggeren, statseide Rom Eiendom, har pumpet flere hundre millioner skatte kroner inn i et meningsløst prosjekt.

Og verre skal det bli. Etter planen skal Rom Eiendom, i samarbeid med Trondheim kommune og Trondheim bussterminal, rive rutebilstasjonen i øst, for å erstatte den med et massivt stasjonssenter. Den nye bygningen har en form som mest av alt minner om et provinsielt kjøpesenter. Hvis utbyggingen, som etter planen skal starte opp i 2018, blir realisert, vil den bli den siste spikeren i kista for Trondheims havutsikt. Det eneste du vil se, er en lang og uformelig mur.

KRÆSJER MED BILLETTAUTOMATEN: De nye ledelinjene for blinde og svaksynte er en del av prosjektet til 250 millioner kroner.

Festivalsommer

Våre musikkjournalister deler sine minner og erfaringer

SIGURD MOE NYQUIST

Radioprater, FEBER

I år reiser jeg til Danmark for å få med meg Roskilde-festivalen. Her er det alltid et spennende program med et variert utvalg artister. Jeg kan også anbefale Distortion, som skjer i Københavns gater og undergrunn. Sistnevnte kan lokke med den svenske rapperen Yung Lean, det vil garantert bli en unik opplevelse. Fra Atlanta kommer Waka Flocka Flame.

Roskildes program inneholder også masse bra hip-hop. Atlanta-rapperen Young Thug har gjort mye interessant de siste årene, og det skal bli spennende å se om han kan levere live. Jeg kan anbefale å sjekke ut den engelske grime-rapperen Skepta hvis du er i

humør for noe mer aggressivt. Lars Vaular og Ivan Ave skal representere norsk hiphop, og hvis du vil ha et innblikk i hva danskene hører på, kan du se dansk-iranske S!VAS.

Jeg har veldig mange gode festivalminner, spesielt fra Roskilde. En konsert som skilte seg ut var Die Antwoord på Roskildes hovedscene i 2015. Jeg gikk glipp av dem da de spilte i 2010, så det var en drøm å få se dem ta over den største scenen. De leverte et fantastisk show! Jeg kan også se tilbake på et par mindre heldige opplevelser. Et år endte jeg med å telte på en saksedyr-tue, det var ikke så kult.

FESTIVALER

Distortion 1.6 - 5.6
Malakoff 21.6 - 23.6
Roskilde 25.6 - 2.7
Piknik i Parken 24.6 - 26.6
Bygdalarm 30.6 - 2.7
Festidalen 4.8 - 7.8
Øya 9.8 - 13.8
Pstereo 18.8 - 20.8

BILDE: Eirik Indergaard

KARINA SOLHEIM

Musikkjournalist

Det einaste som er fullstendig bankers for min del denne sommaren er Øya og Pstereo. Får eg det som eg vil utanom det drar eg også på Festidalen, som går av stabelen fyrste helga i august i min flotte heimkommune Kvinnherad. Eg blir heller ikkje forbanna om moglegheita for å dra på Bygdalarm i Sunnhordland, Piknik i Parken i Oslo og Malakoff i Sogn og Fjordane byr seg.

På nemnde festivalar bør du få med deg disse: Daughter, Phil Cook, Vamp, Death by Unga Bunga, Destroyer og ikkje minst IGGY POP! Ja, det stemmer, Malakoff har gått hen og booka Iggy Pop til årets festival. Kakkmaddafakka og Gogol Bordello vil nok også bli sinnsjukt bra på Malakoff. Alle artistane eg her har nemnd fangar eit breidt spekter av publikum. Alt i frå den slingrete grandtanta di som kan svinge skjørtet sitt til Vamp sin «Liten Fuggel», til det rare og kule syskenbodnet ditt som elskar sigøyner-pønken til Gogol Bordello, og som

kjem til å syngje med for full hals til deira «Start Wearing Purple».

Beste festivalminne er vanskeleg. Det var ganske fabelaktig då véret herja som verst på Festidalen i fjor og Silja Sol måtte evakuere scena etter fyrste låt. Britiske Dry The River, som jo kom långvegs ifrå, ville så gjerne kome med sitt bidrag. Resultatet blei ei tett samling av dei tøffaste festivalgjengarane i klynge framfor lydteltet. Der stod Dry The River i midten med ein akustisk gitar og tepper over seg. Dry The River blei til «hashtag dry the sky» og etter ei lita stund kika både sola og regnbogen fram.

Verste festivalminne har eg saumfart hukommelses-senteret i hjernen min etter, men ikkje funne noko som helst. Det aller meste frå gjørme oppi støvlane til øl over heile deg kan takast med eit smil. Du er jo på festival, man! God festivalsumar, gitar og jenter.

BILDE: Eirik Indergaard

BILDE: Håvard Karlsen

KATRINE ANDRESEN

Radioprater, postBluesKollektivet

I år skal jeg på Roskilde og Pstereo, og muligens Øya. For meg er mye av festivalfølelsen å sove i telt og føle meg både semi-crappy og lykkelig samtidig. Derfor er Roskilde midt i blinken. Jeg gleder meg ekstra mye til Pstereo, fordi programmet deres er veldig sterkt i år. Ellers skulle jeg gjerne ha dratt på Trænafestivalen.

Roskilde har som vanlig mye bra innenfor rockesjangeren. Har man sjansen til å se Red Hot Chili Peppers, må man gripe den. Konserten deres på Orange Stage kommer nok til å bli et høydepunkt. Tame Impala, Grimes og Foals slapp tre av fjorårets beste plater, disse tre er også verdt å få med seg. Ellers må jeg slå et slag for chilensk trance rock og trioen Föllakzoid, som sikkert kommer til å svimeslå folk på en bra måte.

Amerikanske Whitney skal gjeste både Roskilde og Øya, de spiller melankolsk og digg folkrock, som

kan gjøre seg bra i solnedgangen med en «dåse-bajer» i hånda.

Sist, men ikke minst: Sigur Rós på Marinen i Trondheim i august kommer til å bli magisk.

En av mine beste festivalminner er fra Øya-festivalen i fjor, hvor Foxygen spilte på Hagen-scena. Jeg dro dit med null forventninger, og endte opp i ekstase. Ellers ligger Damon Albarn på Roskilde i 2014 høyt. For en fyr!

Mitt verste minne er relatert til kroppslige væsker. Under konserten med Muse på Roskilde i fjor kjente jeg plutselig at den høyre foten min var veldig våt og varm. Jeg kikket ned, og oppdaget en colaflaske liggende ved foten min, uten kork, og med noe gult oppi. Jepp.

ANNA MELKIND

Musikkredaktør

Denne sommeren skal jeg i hvert fall på Roskilde, Øyafestivalen og Pstereo. Det sies at alle er nødt til å oppleve Roskilde i løpet av livet, og denne sommeren blir min jomfrutur. Forventningene er skyhøye! Med en så fantastisk line-up kan det umulig skuffe.

Jeg gleder meg enormt til å se min store helt Neil Young på Roskilde, selv om jeg har sett ham tre ganger før. Tame Impala, Grimes, James Blake, Mac Demarco, og Courtney Barnett blir nok også rått. På Øya troner The Last Shadow Puppets, Foals, Haim, Jamie xx, og Aiming for Enrike høyt. Sistnevnte er en norsk, progressiv støyrockduo som overbeviste stort på Bylarm tidligere i år. På tampen av sommeren ser jeg frem til en magisk opplevelse med Sigur Ros på Pstereo.

Beste festivalminne må være sommerfesten på Giske i 2014. Det var en fantastisk opplevelse. Det er en éndagsfestival i nydelige omgivelser på øya Giske utenfor Ålesund. Sommerfesten er en spleisefest, der folk deler på maten og inngangen er gratis! På backstage-området hadde de en båt full av øl. Utelukkende topp stemning.

Mitt verste festivalminne kommer fra Øyafestivalen i 2009. Jeg ventet i timevis foran hovedscenen for å se Arctic Monkeys, men jeg fikk kun med meg to låter fra plassen jeg hadde jobbet så lenge for. Jeg måtte så sinnsykt tisse! Nedtur.

ILLUSTRASJON: Christian Høkaas

La «Noora» date «William»

Tenåringene trenger færre moralister som forteller dem hva de bør gjøre, og mer kultur som knuser urealistiske forventninger. Slik får vi skamløse, trygge mennesker.

KOMMENTAR

MARIA BIRKELAND OLERUD

Kulturjournalist

Den før så egenrådige karakteren «Noora» i NRKs ungdomsserie *Skam* falt pladask for den såkalt kontrollerende drittsekken «William». Statskanalen romatiserer manipulerende karakterer, mener innleggsforfatter Asli Altunöz i Aftenposten (24.4). Riksringkasteren fraskriver seg sitt særskilte ansvar, mener kulturjournalist Emma Johnsen Rødli på kommentarplass i Under Dusken (19.4). Hun krever forbilledlig oppførsel fra NRKs karakterer.

Å gripe inn i Skams handling og foreslå nye karakterer, er en pinlig misforståelse og reduksjon av kunstens funksjoner. Er terskelen lavere for å voldta på grunn av *Game of Thrones*? Eller, for å trekke en parallell til den svenske «Ebba-feiden», oppfordrer Knausgård til pedofili fordi han skriver om en lærerpraktikants begjær for ei mindreårig skolejente? Så klart ikke. Kunsten står fritt til å beskrive det problematiske, uten å moralisere. I demokratier er kunsten et fristed der ubehagelige temaer skildres. I kjølvannet tar samfunnsdebatten seg av normsetting.

Å hevde at NRK må ta moralsk ansvar for karakterenes oppførsel, er umyndiggjøring av unge mennesker. Tro det eller ei, tenåringer kan tenke selv. Skal vi ta målgruppa på alvor, må vi anerkjenne ungdommens egen forstand og refleksjonsevne. Jeg har full tiltro til at unge seere gjennom meningsutveksling finner ut hva de mener om *Skams* karakterer.

Likevel har rikskringkasteren et ansvar overfor målgruppa. Men hva er så det særskilte ansvaret overfor tenåringene i 2016? Netthistorieprodusent Mari Magnus for *Skam* forteller til Klassekampen (22.4) at seriens ansvar er å styrke de unges selvfølelse. Da produsentene gjorde research til serien, var skam følelsen som gikk igjen hos ungdommene. «Det var fristende å oppdra», sier hun, men forklarer at kjernen i serien er at karakterene selv skal ta valg, og ikke la seg styre av ansvarspersoner.

Magnus er inne på noe viktig. Aldri før har ungdom hatt så mange muligheter. Aldri før har en generasjon vært så psykisk pressa. *Skam* beskriver presset godt gjennom scener om spiseforstyrrelser og selvpromotering på sosiale medier. *Unge lovende*, serien for oss i 20-åra, viser gapet mellom virkelig heten og de skyhøye forventningene til livet. Stats-

kanalens siste supplement er *Jeg mot meg*, dokumentarserien som skildrer hvor galt det kan gå når unge presses fra alle kanter.

I en slik virkelighet blir NRKs oppgave nettopp å være et sted uten press, formaninger, og oppdragelse. Vi trenger færre aktører som forteller tenåringer hva de bør gjøre, og flere kulturtrykk som knuser urealistiske forventninger. Livet er vanskelig, det er normalt og mislykkes og jammen kan du ikke møte på en utpressende drittsekk. Tenk på det, du.

Og det tenker målgruppa vitterlig på. Ta en titt i facebookgrupper og *Skam*-bloggens diskusjonsfora. De er frie for hets, men fulle av nyanserte analyser, helt ulikt «de voksnes» skyggefulle kommentarfelt. Tolkningene av «William» er reflekterte og mangfoldige. Her foregår en meningsdannende debatt på ungdommenes premisser.

Det siste dagens unge trenger, er å skamme seg enda mer. La kunsten være fri. La tenåringene tenke selv. Sik får vi skamløse, trygge mennesker i stand til å ta valg uavhengig av hva moraliserende kommentatorer og formanende serier forteller dem.

BILDE: ATO Records

King Gizzard & the Lizard Wizard - Nonagon Infinity

Eksentrisk og kreativt, men litt for mye på en gang.

TEKST: Emilie Pedersen

King Gizzard & the Lizard Wizard er et Melbourne-basert rockeband med musikk like eksentrisk som navnet tilsier. *Nonagon Infinity* er et skikkelig beist av et album. Den første låta «Robot Stop» går rett på sak. Den har fete riff og veldig mye lyd. Lydbildet til plata blir godt introdusert med røffe gitarer, akkompagnert av blant annet munnspill.

Baktanken med dette krautrock-inspirerte verket ligger i tittelen *Nonagon Infinity*. Platas ni låter skal kunne spilles i en evig loop, og de klare skillene mellom låtene er bevisst utelatt. Det er kult at band fremdeles tør å trosse kommersielle idealer og skape denne type album. For eksempel er den tidligere utgitte singelen «Gamma Knife» en kul låt i seg selv, men enda bedre når den høres i albumets helhet. Den beveger også plata inn på ørkenblues-territorium, noe som kler gruppa godt.

«People Vultures» er av en mørkere karakter enn de andre låtene, med temaer som dommedag og voodooergi. Til tross for dette er det noe leket ved måten de formidler på. Riffsekvensen er veldig retro, og det er en slags satanistisk surferdude-sjarm over det hele. Dessverre er dette bare fjerde låt, og jeg kjenner allerede at konsentrasjonsevnen svikter. King Gizzard har intensjonelt gjort plata til et kraftverk av gjentakelser og tilbakevendende lydsekvenser, og det er vanskelig å henge med i svingene.

Mangelen på variasjon og tydelige kont-raster skulle vise seg å være albumets beste og dårligste kvalitet. Med det sagt vil jeg trekke fram «Mr. Beat» som et av høydepunktene. Et behagelig, psykedelisk avbrekk i et ellers bråkete og hardt lydbilde.

Avslutningsvis hører vi «Road Train», en klassisk metall-låt som knytter det hele sammen. *Nonagon Infinity* er et kreativt og leket bidrag til den moderne rockesjangeren, men er nok for spesielt interesserte som ikke har noe imot fullt angrep på egne sanser.

BILDE: Vibbefanger

Hester V75 - 115 drømmer

Hest er best på plate.

TEKST: Trym Kjos

Bergen ser ut til å ha et utømmelig lager av hiphop-artister for tiden, og det er veldig gøy. Det er ikke lenger snakk om bergensbølgen, det er snakk om den bergenske kulturen. Hester V75 er et direkte resultat av det, og den store vennegjengen er nå ute med sin første offisielle plate, *115 drømmer*. Etter tre EP-slipp var det på tide med et aldri så lite album.

Albumet er stødig produsert av Hester V75s egne David Grytten og nykommeren Matopolo. Gjestelista er variende, med alt fra Japan-entusiast Onge Sushimane til soul-sangerinnen Fieh. Låta «Playaz», gjestet av førstnevnte, slapp gutta som singel i oktober, og beaten er gjenkjennelig seig og rytmisk.

At de springer ut av Bergen er det liten tvil om. Det første som møter oss på platas første låt, «Trenger ikke løpe fort», er lyden av regn som faller. Saksofinist Morten Smith Lien bidrar også med en fantastisk instrumentalintro til låta. Utgivelsen løftes flere hakk av å ha med instrumenter.

Det virker som om det er mer seriøsitet innblandet i både tekstene og produksjonen enn på de tre foregående EP-ene. «Syv til fem» er kanskje platas beste låt, og handler om at det må jobbes for å få til ting: «Aldri jobbet hardere, aldri vært mer sliten. Eg har aldri, noen gang, vært så lite ute i streeten». Teksten er veldig god og står i stor kontrast til utenlandske rapkollegaer som synger om at man må pushe dop i gettoen for å tjene penger. Gutta i Hester V75 tar til takke med en vaskejobb på et kontor for å få råd til en sekser lunken Tuborg til neste helg.

Hester V75 er en leken og kreativ hiphop-gruppe som tør å prøve. Det helt klare jazz-aspektet bidrar til at gutta tilbyr en hiphop-opplevelse som er litt annerledes. Det er ikke så mye å utsette, men plata er i korteste laget, særlig siden jeg har hørt på «Playaz» siden oktober.

BILDE: Comedia

Eldorado - 21st Century Explosive Sound

Eldorado høres så britiske ut at det er absurd, men jeg liker det.

TEKST: Håkon Pedersen

Eldorado innehar energien til en gjeng ungdommer som nettopp har plukket opp instrumentene og startet sitt første band. De hamrer i vei med bemerkelsesverdig entusiasme som om ingenting annet har noe å si. Bandet har påtatt seg en slags oppviglersk karakter som gjennomsyrrer plata, med lettbeint ironi og sarkasme spredt omkring i tekstene. Dette styrker parallellen til britpop og -rock, men Eldorado har klart det utrolige: de høres ut som sin helt egen greie. Dette er utrolig forfriskende om man leter etter noe nytt innenfor retningen, siden det meste er blitt prøvd ut i den britiske indierocken de siste årene.

Allerede etter første gjennomlytting er jeg oppslukt. Det er mye å like ved denne utgivelsen. De fleste låtene har intensiteten skrudd opp til elleve, men blir godt kontrastert av et knippe ikke altfor rolige avbrekk. Man er stort sett garantert et nytt heftig riff eller en ny catchy melodi for hver låt. Bandet veksler mellom å høres oppgitte og frustrerte ut på låter som «Black & Blue» til rett og slett melankolske på «Beautiful Darkness». Lydbildet slår gnister, og blir utrolig nok ikke slitsomt eller skjærende til tross for hamring på tynne gitarstrenger og skringrende stemmer.

Stilmessig beveger Eldorado seg litt utenfor den godt opptråkkede indie- og britrock-stien. Dette er noe av det som bidrar til at albumet høres så særegent ut: bandet henter vibes og lyder fra 80-talls synthpop, 90-talls alt-rock og ikke minst litt punk. Ei salig røre, men bandet låner varsomt. Dette gjør albumet konsistent til tross for innflytelsene. Tekstene virker først og fremst som et utløp for frustrasjon rettet mot hjemplassen og den sosiale situasjonen, som ikke er overraskende med tanke på musikken bandet presenterer. Dette er ei bunnsolid debutplate, og jeg krysser fingrene for at Eldorados neste holder samme nivå.

Spitposten registrer at...
... at @spitposten har blitt isfritte
... at vi tar redaksjonell avsmak
... at mindre politisk korrekthet i monitor
... at Lurken vil ha inn hippier fra Fotofagskolen
... at Pelle er redd for flinke folk
... at vi vil ikke ha kompetente folk
... at Pelle Pot
... at ikke alle kompetente er fagskoleelever
... at men alle fagskoleelever er kompetente
... at fagskoleelever har mye positivt å bidra til Samfundet
... at hahahahaha
... at hva ville Maiken Størkersen gjort?
... at Størkersen er en «choose your own adventure»-bok
... at hun får sykt mye XP i cv-en
... at yes, but no
... at ja/nei betyr ja/nei
... at nei/nei betyr kanskje
... at ja/ja betyr kjør på
... at nja/nja betyr under bordet-action
... at Fingel-Fangel Jamtveit
... at kjærligheten er som en hai, den må aldri slutte å bevege seg
... at IS har større Dragvollandel enn UKE-styret
... at eller hva Halvor Haugan? (SE HER PST)
... at fremmedkrigere vertfall får seg jobb
... at lett å være rebell i terrorcellen din
... تبالا ديشين براوصلا لي لخص نا
... at Lille My tordner over kvinneløp
... at kunne blitt steinet for å i det hele tatt ta opp en penn
... at kommentar fra drittkjærring: «hold kjeft, drittkjærring»
... at betyr dette at fitteblekka har satt dagsorden?
... at føkk det!
... at FITTEEE!
... at Nord- og Sør-Trøndelag skal fusjoneres
... at vil skape mer robuste soddmiddager
... at Huset blir rødere for hver dag
... at jeg er rødere enn deg
... at nesa mi er rødere enn deg
... at men ingen er rødere enn Lurken
... at for ham er første mai jul, bursdag, og væpna revolusjon på en og samme dag
... at han ikke ville kvotere inn pupper
... at han glemte at han har dem selv
... at ullgenseren ikke overlater noe til fantasien
... at vi blir varme i trøya av mindre
... at desperate skinkeryttere ender på hølet
... at og stikker med en gang det viser seg at det ikke er noen single der
... at Maren Konelund nå endelig forlater fitteblekka
... at nå er hun Samfundets

Omfattende korrupsjon avdekket av komiker

Jeg var ganske enig i det han sa egentlig, sier hun.

Det var på torsdag kveld i en av salene på Scandic Lerkendal at den irske komikeren Dara O’Brian framførte sin nyeste stand up-forestilling. På første rad satt en itetanende leder av Velferdstinget, Maiken Størkersen, uten å vite hva som ventet henne.
— Jeg har aldri vært på stand up før, jeg visste ikke at man ikke burde sitte på første rad. Men får man billetter så får man billetter, forteller hun trist.

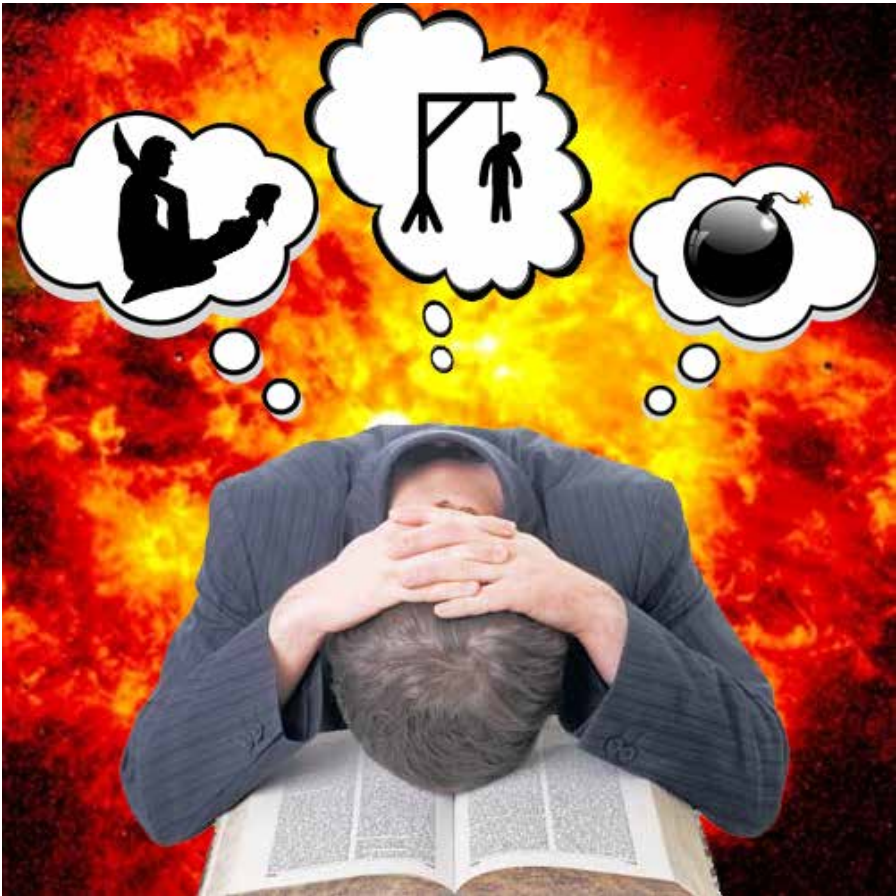
VTs pengeflom

Det var midt under forestillingen at O’Brian plutselig henvendte seg mot Størkersen for å spørre henne hva hun drev med til vanlig, og om hun var student. Størkersen fikk snarlig problemer med å forklare sin rolle som student med pause i studiene, og svarte instinktivt på samme måte som med alle søknader til Velferdstinget: «Yes and no».
— Jeg endte med å si at jeg jobbet med penger
— Pengene går fra studentene, til VT, til studentene igjen, og så tilbake til VTs lommer.
Dette avslørende svaret beviser det vi alltid har trodd: at Velferdstingets midler blir tildelt, men deretter innkrevd igjen gjennom alskens gebyrer og subsidier. Størkersen har nå vært leder såpass lenge at komikerens ytterligere forsøk på å få henne i samtale ifølge ham føltes som å snakke til et vandrende flytskjema.

Land of conFUSION

Hvordan Størkersen har sluppet unna med dette henger sammen med alt kaoset rundt fusjonen, forklarer hun i etterkant.
— Som han sa, «fusion» er nesten akkurat det samme som «con-fusion». Mitt bidrag har vært å legge til et utspekulert «con» for å komplettere det hele.
Dara O’Brian selv er godt fornøyd med at pengeflommen ble avslørt.
— Jeg har overlevd Thatcher, så Margaret Størkersen ble bare barnemat, forteller han fornøyd.
Sinte-Trovåg
Leder i Studenttinget, Jone Trovåg, var alt annet fornøyd etter forestillingen var ferdig.
— Jeg likte spesielt dårlig at han klassifiserte nordlendinger som Norges latinoer. Alle vet at de er Norges irer. At en ire ikke kan innse det ser jeg på som merkelig, sier han med et snøft.
Så du ser ikke noe problem i at Dara O’Brian avslørte pengeflommen satt i gang av Maiken Størkersen?
— Egentlig ikke. Pluss at Jimmy Carr har bedre vitser om Maiken. Han er så megalol, sier han.

9 ting du kan gjøre for å unngå stryk på eksamen

1. Starte lesinga i februar

Det er ingenting som hjelper på karakteren mer enn å lese jevnt og trutt, mens man også møter jevnlig på forelesning. Uheldigvis er det for sent for det allerede. Men det vet du vel. Hadde du bare gjort som du gjorde første året, og ikke brukt all tiden di på øl og Netflix, så hadde du nok ikke trengt å lese denne artikkelen.

2. Starte lesinga i mars

Greit. Det gikk ikke bra i februar, men nå har du en ny sjanse. Du rekker fortsatt å ta igjen det tapte. Oi, var det sesong 2 av Daredevil?

3. Sjekke opp sensor gjennom besvarelser

Vi vet alle at sex selger, men det mange kanskje ikke vet er at det også kan brukes til å kjøpe gode eksamensresultater. Litt sensuell skrijving kan gjøre underverker for karakteren din. La sensor få smake en skikkelig god sexamen med beskrivelser av lange, harde skaft som føres sakte, så hurtig, fram og tilbake gjennom dypte, søkkvåte sprekker. Legg gjerne med et bilde av din nakne kropp for å være helt sikker på at sensor skjønner tegninga.

4. Ligge med eksamensvakt

Hvis det er din greie da. Vi dømmer ikke. Viagra er hjelpemiddelkode D.

5. Send inn bombetrussel til Trondheim Spektrum

Gjør som alle andre ungdomsskoleelever som var «2cool4school» og avbryt eksamen med

en godt timet bombetrussel, nåtidens brannalarm, en times tid før eksamen skal starte. Her er det viktig å ikke skrive bombetrusselen på eksamenspapiret, da du fort blir eskortert ut av bygningen i tvangstrøye eller skutt på stedet. Som noen ganger kanskje er å foretrekke over eksamen.

6. Utsett eksamen til sommerlekene

Men face it, det kommer ikke til å gå noe bedre da heller.

7. Starte lesinga i april

Du feilet kanskje i mars, men april er perfekt til å ta igjen alt. Påskeferie og perioden etter innlevering av semesteroppgave er akkurat det du trenger. Oi, går du ikke på Dragvoll sa du? Kos deg med øvingene. Du har i hvert fall daglige oppdateringer av Skam å glede deg til. Og din egen da.

8. Ta ditt eget liv?

Neida. Joda. Siste utvei er siste uevi. Alternativt kan du spørre pent om noen andre vil gjøre det for deg. Hvem trenger studiepoeng når du har sympatipoeng?

9. Bli med dine brødre inn i Paradiset™

Gjennomfør punkt fem og åtte samtidig. باراوق Allahu غيرفت رمرتسي هاللا رجفت نأ رمرتس قريبات Akbar.

HEIA BLOGGEN!!!

I DAG TAR JEG OVER SOM REDAKTØR FOR BLEKKA. GUD SÅ GØY. HAR ALLTID HATT EN TRANG TIL Å DELE NÆRE OG PERSONLIGE TING. DETTE BLIR PINLIG! HEHEE, DU VET. HAR OGSÅ HØRT DEN RUSSESANGEN. NYNNET PÅ DEN HELE TIDEN, DEN GÅR SÅNN: I KVELD ER DET LOOOOOOOOV Å VÆRE NOOORA!

SÅ, MERKET ER 2XU, MITT FAVORITTMERKE! DEN ER TIGHT, OGSÅ SITTER DEN SÅÅ FINT PÅ ROMPA! SYNES JEG NESTEN SER UT SOM EN KARDASHIAN MED DISSE THIGHTSENE. DEN KOSTER KUN 1799 PÅ XXL. BESTE DEAL EVER. LEGGER VED KJØPELINKE BARE FOR DERE, VENNER. BRUKER DU KODEN TONJE FÅR DU OGSÅ 20% RABATT. TILBUDET GJELDER UT MAI! SÅ LØP OG KJØP!

I ÅR ER DET ROSA OG SVART SOM ER INN. DET ER DISSE FARGENE SOM GJELDER LZM. SVART ER TIDLØST OG ROSA GIR DEN EKSTRA PIFFEN MAN TRENGER NÅ SOM VÅRYREN OG SLIKT KOMMER SNIKENDE INNPÅ OSS. HIHIH.. LITT SÅNN SOM JEG BLE SNEKET OPP PÅ FOR-RIGE HELG UTENFOR SAMFUNDET.. MEN MER OM DENNE HENDELSEN SENERE!

KNIZ, FÅR «BLOGGEN» OFFISIELT FRA AUGUST. <3 TONJE, RADDIS OG (SNART) REDDIS

Kulturkalenderen

3. mai - 17. mai /
underart enkel ku

TIRSDAG 3. MAI

Antikvariatet

Klokka 20.00: Slipp deg løs med litt karaoke nå før eksamenstida kicker inn for fullt. Eventuelt se på andre som slipper seg løs, det er kanskje bedre. God stemning og gladkleint på Kleintirsdag i hvert fall!

ONSDAG 4. MAI

Olavshallen

Klokka 19.30: Filmen *2001: En Romedyssé* av Stanley Kubrick er en av de mest berømte sci-fi filmene, og i tillegg til å være en gåtefull film, så inneholder den også god, passende musikk. I kveld står Luftforsvarets Musikkorps på scenen for å framføre musikken for deg!

Verftsgata 4

Klokka 18.00: Redd Barna holder møte for de som vil diskutere, dele erfaringer og lære. Denne kvelden er temaet integrering og møtet mellom flyktninger og det norske samfunnet.

TORSDAG 5. MAI

Gråkallbanen

Klokka 12.00: Studentersamfundets Interne Teater setter nok en gang opp et stykke, denne gang *Skal vi samme vei?*. I stykket får du følge et liv gjennom mellomkrigstiden, og stykket spilles på en av byens veterantrikker!

FREDAG 6. MAI

Ila Brainnstasjon

Klokka 20.00: Til den kjære brainnstasjonen i kveld kommer duoen Vilde og Vebjørn, som sammen tolker gode,

kjære poplåter og gir dem et nytt herlig preg. God stemning og god musikk!

LØRDAG 7. MAI

Dokkparken

Klokka 20.00: Det er jazzfest på Dokkparken, og her kommer blant annet Jarle Bernhoft og hans nye gruppe The Fashion Bruises. Bernhoft har fått album nominert til Grammy, og har gjort det stort både i Norge og utlandet. Det blir en feststemt lørdagskveld med Bernhoft og co, som du ikke vil gå glipp av!

Lademoen Bydelshus

Klokka 12.00: Har du noe som trenger å bli fikset? Det har du garantert. Her kan du ta med sykkel, klær, eller hva enn du har, og få det fikset av andre. Gjengjeld gjerne tjenesten, og kos deg med vaffer og saft! Hvorfor kjøpe nye ting når du kan fikse dem?

Teaterhuset Avant Garden

Klokka 20.00: Improoperatørene er klare for show, og lager, som navnet tilsier, improvisert teater for deg. Det er kreativt teater, og det er umulig å vite hva morsomt som kommer til å skje. Du bestemmer hvem av instruktørene som er best!

SØNDAG 8. MAI

Antikvariatet

Klokka 20.00: I kveld på Bakklandets egen bokbar kommer den nordnorske artisten Elias Eine for å spille sine herlige nordnorske melodier, i stilen folkpop.

Lerkendal Stadion

Klokka 18.00: Kveldens kamp er mellom byens egne trøndergutter RBK, og Bærumsgutta Stabæk. Klarer RBK en seier til?

Litteraturhuset i Trondheim

Klokka 12.00: I dag er det litterær vandring med historiker Terje Bratberg. Han tar deg med for å se etter synlige og usynlige spor fra den eldre trondheims litteraturen.

MANDAG 9. MAI

Adressa-bygget

Klokka 18.00: Hvorfor er medieteknologi fremtiden? Hva skjer med medieteknologi, og hvordan brukes den? Dette, og mer, finner du ut i kveld med Adressas Ingeborg Volan og andre spennende foredragsholdere.

TIRSDAG 10. MAI

Café Ni Muser

Klokka 11.00: Hva med en tur på utstilling denne tirsdagen? På Café Ni Muser får du sett Morten Gran sin utstilling, som blander prosjektene «Veien som drar» og «Leftovers». Han har utforsket amerikansk kultur i form

ARKIVFOTO: Tomod Hauge

av amcar- og choppermiljøer, og utforsket naturformer og farger i malerier av planter og trær. Ta deg en kaffe samtidig, så blir dette en flott tirsdag!

ONSDAG 11. MAI

Nova Kinosenter

Klokka 17.00: Trondheim Filmklubb og Cinemateket presenterer i kveld filmen *Spartacus*, som er historien om slaveri og opprør i antikkens Roma. Filmen er fra 1960 og regissert av selveste Stanley Kubrick. Visningen koster 90 kroner, og 50 om du er filmklubbmedlem!

TORSDAG 12. MAI

Antikvariatet

Klokka 20.00: Teatertorsdag! I Bokbaren får du improvisert humorteater, og når improteater er bra, så finnes det faktisk ikke så mye som er morsommere.

Teaterhuset Avant Garden

Klokka 19.00: Teatertorsdag her også, men på Avant Garden får du hiphop-teater! Trond Wiger, som er den ene delen av G.O.D.S., har med seg profesjonelle teaterkunstnere. Sammen har de skapt forestillingen «The Trond Wiger Fucking Life Show», med utgangspunkt i Wigers eget liv.

FREDAG 13. MAI

Rockheim

Klokka 21.00: Hva hadde norsk hiphop vært uten Tommy Tee? I kveld kommer han til Rockheims konsept *Rockheimkunnskap* og det blir dypdykk og spørsmål fra hans karriere, i tillegg til konsert!

Studentersamfundet

Klokka 21.00: Klubben holder åpent i kveld for å slippe Battery på scenen. Trønderske Battery har holdt på siden 2011 og spiller ulike coverlåter, denne kvelden Metallica! Så har du egentlig lyst til å dra på Metallicakonsert, er dette en veldig fin erstatning.

UFFA's Naboklage Booking

Klokka 12.00: Kom til Trondheims eneste selvstyrte ungdomshus denne helgen og opplev herlig musikk fra mange band, det er klart for Pøbelrock 2016!

LØRDAG 14. MAI

Byscenen

Klokka 21.00: Eva Weel Skram har deltatt i Idol, og er i bandet Eva & The Heartmaker med ektemannen Thomas Stenersen. I kveld kommer de sammen som en akustisk duo, og holder en mer intim konsert enn de gjør til vanlig.

Trondheim Torg

Klokka 11.00: Lørdag er en perfekt dag for å traske rundt i byen, og du kan for eksempel ta turen til torvet der det er Bondens marked. Kjøp lokale varer med kvalitet rett fra produsenten selv!

SØNDAG 15. MAI

Kjøpmannsgata 25

Klokka 10.00: Hvis du ønsker en koselig søndag, anbefales Bryggerekkas Bruktmarked. Her kan du selv selge, eller kjøpe, mange ulike skatter.

MANDAG 16. MAI

Antikvariatet

Klokka 19.30: Selv om det er andre pinsedag, stopper ikke aktiviteter av den grunn. Finn fram dine allmenne quizkunnskaper og dra på allmennquiz på Antikvariatet!

Festningsparken

Klokka 14.00: Stine og Nina tjuvstatter 17. Mai og holder 17.mai-sangøvelse oppe ved Festningen. Ja vi elsker, Alle Fugler, Hvor hen du går. Hurra!

TIRSDAG 17. MAI

Gratulerer med dagen! Legg vekk eksamensbøkene, finn fram finstasen og kos deg i dag. Vi tar sommerferie, så ha en god sommer og husk å plukke opp Under Dusken i august igjen!

ARKIVFOTO: Lasse Georg Tønnessen